

Ziedošu un gaviļu pilnu līgošanu!

FOTO: no interneta žurnāla Puaro

Tas bija Jāņos, vasaras vidū. Ziedošā daba jautāja ar tūkstoš puķu acīm, un tauta atbildēja ar gaviļojušu līgo! – Šai vārdā izskan priedīga dzīves atzīšana; Jāņu dziesmās – gaiša dabas dievināšana. Līgo! – ir pirmais tautas pašapziņas kļiedziens. Jāņu dziesmas to nesa no kalna uz kalnu, no sētas uz sētu. Tad nebij vēl ne laikrakstu, ne biedrību. Tikai dziesmās izpaudās tautas kopapziņa, un Jāņu ugunis no kalna dzirkstīdamas signalizēja, ka te dzīvo latvieši, kuri vienādi jūt. Un, ja mēs gribam atkal ieiet šai gaišā pirmatnējā tautas kopapziņā ārpus biedrībām, partijām, avīzēm un viņu ķildām, tad mums vajaga Jāņus nolīgot tautas vidū, kādā mazā pelēkā sētiņā, kura līdz jūtam ieaugusi smaržīgos lupstajos un ziedošos krūmos, jo tikai tur sajūt dabas apreibinošo tuvumu.

Kārlis Skalbe. „Līgo!”

Latvieši piemin Austrālijas premjerministru Bobu Hoku
2. lpp.

Par “Černobilu”, 9. maiju un 12. jūniju
5. lpp.

Mūzikālā vasara Latvijā
6. lpp.

Numura intervijā – Ministru prezidents Krišjānis Kariņš
7. un 8. lpp.

Mairis Briedis atkal uzvar
12. lpp.

Nākamais numurs iznāks 2. jūlijā

Otrie Eiropas latviešu kultūras svētki (ELKS II) Dublinā izskanējuši

IEVA REINE

Svētki, kas notika Īrijas galvaspilsētā Dublinā no 13. līdz 16. jūnijam, pulcināja teju 1000 dalībnieku – dejojājus, dziedātājus, folkloras un post-folka grupas, tirgotājus un latvisku ēdienu gatavotājus no 18 valstīm. Sarīkojumus apmeklēja liels skaits vietējo iedzīvotāju un pilsētas viesu, kuri izrādīja neviltotu interesi par krāšņajiem svētkiem, kas vairāku dienu garumā piepildīja pilsētas sirdi.

ELKS II patroni – Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga (1999-2007) un Eiropas Savienības Tiesas tiesnesis, 2018. gada Eiropas cilvēks

Latvijā un jaunievēlētais Latvijas Valsts prezidents Egils Levits svētku dalībniekiem bija nosūtījuši iedvesmojošus un sirsnīgus video sveicienus. Tos klātesošie noklausījās svinīgajā Atklāšanas sarīkojumā Dublinas pilsētas hallē (*Dublin City Hall*). Svētkus ar savu klātbūtni pagodināja un svētku uzrunas teica Latvijas kultūras ministre, jaunievēlētā Eiroparlamenta deputāte Dace Melbārde, Latvijas vēstnieks Īrijā Jānis Sīlis un Dublinas pilsētas mēra vietnieks *Patrick Costello*.

Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) nosūtītajā vēstījumā tās priekšsēde Kristīne Saulīte puda, ka „PBLA un tās sastāvā esošās dalīborganizācijas – Eiropas latviešu apvienība, Amerikas latviešu apvienība, Latviešu Nacionālā apvienība Kanādā, Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē, Krievijas Latviešu kongress un Dienvidamerikas un Karību latviešu apvienība – ir kopušanas mūsu dziesmu un deju svētku tradīciju visus garos Latvijas valsts okupācijas gadus trimdā, gan arī vēlāk ārzemēs, tāpēc jo īpaši aizkustinoši, ka Eiropas latviešu kultūras svētki krāšņi turpina šo tradīciju, kas pirms dažiem gadiem aizsākās ar neaizmirstamiem Pirmajiem Eiropas latviešu kultūras svētkiem Briselē.”

(Turpinājums 8. lpp.)

Austrālijas bijušā premjerministra Boba Hoka (*Bob Hawke*) saites ar Latviju

GREIEMS ANDERSONS
(GRAHAM ANDERSON)

Bobs Hoks (*Bob Hawke*) (9.12.1929 – 16.5.2019) bija Austrālijas premjerministrs no 1983. līdz 1991. gadam. Sakarā ar viņa aiziešanu Mūžībā šā gada 16. maijā, pēdējās dienās Austrālijas presē ir sniegta plaša informācija par viņa valdības laika sasniegumiem, tomēr nav minēti divi latviešiem un viņu Baltijas kaimiņiem nozīmīgi notikumi.

1989. gada nogalē Sidnejā notika Baltiešu padomes rīkots simpozījs, kurā piedalījās neat-

karības kustību pārstāvji no visām trim Baltijas valstīm. Latviju pārstāvēja Latvijas Tautas frontes (LTF) līderis, vēlāk jaunās neatkarīgās Latvijas viceprezidents 1991. gadā, Dainis Irvāns un LTF Nacionālo attiecību un demografijas komitejas priekšsēdis un Revīzijas komisijas loceklis, filozofs Elmārs Vēbers. Lietuvu pārstāvēja Alģimantis Čekolis (*Algimantis Čekuolis*) un Kazimiers Antanavičius (*Kazimieras Antanavičius*), un Igauniju –

Tunne Kelams (*Tunne Kelam*).

Šīs pašas vizītes laikā, 1989. gada 22. novembrī, Bobs Hoks pieņēma Baltijas valstu neatkarības kustību pārstāvju savā kabinetā, jaunajā, nesen atklātajā Parlamenta ēkā Austrālijas galvaspilsētā Kanberā.

Šajā sanāksmē piedalījās Austrālijas latvieši Eduards Voitkūns, Aivars Mednis un Anita Andersone, kā arī Greiems Andersons. 1989. gada 4. decembrī LTF laikraksta *Atmoda* pirmajā lappusē

publicēja rakstu par šo vizīti ar fotoattēlu no vēsturiskās tikšanās reizes.

Rakstā uzsvērts, ka “Tautas frontes vēsturē tā ir līdz šim augstākā pieņemšana, jo ir notikusi valdības galvas līmeni”. Austrālijas vizītes laikā Irvāns un Vēbers viesojās vairākos latviešu centros pie tautiešiem, tostarp arī Melburnā. 1989. gada 3. decembrī viņi uzrunāja vairāk par 300 latviešu pārpildītā Latviešu nama zālē, kam sekoja LTF

Austrālijas atbalsta grupas dibināšana (vēlāk nodaļa).

1990. gada 23. maijā Austrālijas premjerministra vietnieks Pols Kītings (*Paul Keating*), Hoka kunga vārdā, atbildēja uz Dainis Irvāna vēstuli “Par Latvijas neatkarību”. Vēstulē tika izteiktas Austrālijas valdības vēlmes, ka “piepildīsies Latvijas tautas likumīgi pamatotie centieni” un norādīts, ka “Mēs ar lielām bažām esam vērojuši nesenos notikumus Baltijas valstīs, un Hoka kungs ir aizrakstījis prezidentam Gorbačovam, mudinot padomju valdību savlaicīgi spert soļus, lai panāktu vienošanos”.

1991. gada 27. augustā Hoks publicēja preses paziņojumu, vēstot, ka “valdība šodien ir nolēmusi nodibināt pilnīgas diplomātiskās attiecības ar Baltijas valstīm – Igauniju, Latviju un Lietuvu. Austrālija ir lepna būt starp pirmajām valstīm, kas veic šo soli”.

1991. gada 29. oktobrī ārlietu ministrs Garets Evans (*Gareth Evans*) rakstīja: “Nesenā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas uzņemšana Apvienoto Nāciju organizācijā ir atbilstošs iznākums Baltijas valstu ilgajai un apņēmīgajai cīņai atgūt neatkarību, un Austrālija ir lepna, ka ir atbalstījusi ANO Ģenerālās asamblejas rezolūciju par šo jautājumu.”

No kreisās: Alan Griffiths, Austrālijas Parlamenta deputāts, Dainis Irvāns, premjerministrs Roberts Hoks, Anita Andersone, Elmārs Vēbers un Eduards Voitkūns

DAINIS IRVĀNS TICIES AR AUSTRĀLIJAS PREMIJERMINISTRU

Sogad Latvijas valsts svētku sarakstos Austrālijā piedalījās Latvijas Tautas frontes priekšsēdētājs D. Irvāns, kurš patlaban viesojas Ziemeļ Austrālijas pilsētā Kanberā. D. Irvāns un Latvijas un Igaunijas tautu kustību pārstāvji tikās ar Austrālijas valdības politiķiem, arī ar Austrālijas premjerministru R. Hoku. Tautas frontes vēstulē ir lūgums sagatavot pieņemšanu, jo ir notikusi valdības galvas līmeni. Sveicēja bija daudz, bet viņu rindu vienīgā bija atbalsts un laba vēlēbja tautai Latvijā un Tautas frontei visos tās iecerētajos pasākumos.

Kā pēc tikšanās pastāstīja D. Irvāns, R. Hoka izteikta ļoti liela interese par notikumiem Latvijā, gan arī Baltijā vispār. Viņa interese, kā šie notikumi ietekmēs vispārējā PSRS situācijā. Informatīvā saruna bija abpusēji vērtīga.

Baltieši izteikta savas priekšrocības, to, ka pamazām arī Rietumu valdībām jāpauž Baltijas jautājuma starptautiskā līmeni. Bez miera un taisnīguma atjaunošanas Baltijā nav iespējams miers ne Eiropā, ne arī visā pasaulē.

Vērtīgākie sarunā ar austrāliešu politiķiem bija tas, ka faktiski visi izteica vēlāncē cīnās sadarbības ar Latvijas PSR Augstākās Padomes deputātiem, Baltijas parlamentāro grupu, Austrālijas parlamentāro komisiju apmeklēt Baltijā.

Attēls (no kreisās): D. Irvāns, R. Hoks un A. Andersone (Austrālija).

Piemin leģionārus Brāļu kapos Lommelē, Beļģijā, piemin tur apbedītos 89 latviešu leģionārus

2. jūnijā Lommeles Brāļu kapos Beļģijā notika kritušo un aizvesto piemiņas svētki, ko tradicionāli jau kopš 1951. gada rīko Beļģijas latviešu evaņģēliski luteriskā draudze.

Šogad svētkurī vadīja Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas mācītājs Rinalds Gulbis, īpaši pieminot, ka šajos vācu militārajos brāļu kapos guldīti 39102

vācu un citu tautību Pirmajā un Otrajā pasaules karā kritušie karavīri, tostarp 89 latviešu leģionāri, no kuriem 86 miruši pēc Otrā pasaules kara beigām 1945. un 1946. gadā karagūstekņu nometnē Zēdelgemā un Ostendes slimnīcā.

Piemiņas brīdī runāja arī Latvijas vēstniece Beļģijā, Nīderlandē un Luksemburgā Ilze Rūse,

Beļģijas latviešu ev. lut. draudzes valdes pārstāvis Arnolds Žubekis un Zēdelgemas pilsētas pārstāvji. Beļģijas latviešu ev. lut. draudzes pārstāvji pie visām latviešu leģionāru atdusas vietām nolika ziedus, vainagu nolika Daugavas Vanagu organizācijas pārstāvji no Vācijas.

Red.

Mācītāju konference Freiburgā, Vācijā

Daugavas Vanagu namā Bērzainē no 29. maija līdz 2. jūnijam pulcējās Vācijas un Beļģijas latviešu draudžu garīdznieki un pārstāvji, kā arī pārvaldes locekļi “Latviešu evaņģēliski luteriskās Baznīcas Vācijā” apgabala gads-kārtējā mācītāju un draudžu darbinieku konferencē, kurā pārunāja pagājušajā gadā notikušo un nākotnē veicamo. Nenoliedzami pie galvenajiem darbiem pieder nesen no Latvijas izbraukušo garīgā aprūpe, kā pieaugušo un bērnu kristības, iesvētības, kā arī gluži praktisku problēmu risināšana svešumā, ko tādi arī atspoguļoja šī gada sanāksmes virsraksts: “Krištība nav tikai ūdens vien”.

Sanāksmes laikā dalībniekiem bija iespēja iedziļināties tieši kristību problemātikā luteriskā skatījumā, noklausoties temai veltītus priekšlasījumus, ko sniedza archi-

biskaps emeritus Elmārs E. Rozītis, vācu teologs prof. Dr. V. Herle (*W. Härle*) un neklātienē ar tīmekļa palīdzību (*skype*), pedagogs un mācītājs Rolands Eimānis.

30. maijā LELBĀL archibiskape Lauma Zušēvica vācu teologam prof. Dr. V. Herle (*W. Härle*) par viņa skaidrojošo darbu un draudzību pasniedza LELBĀL goda krustu.

Sanāksmei beidzoties, dalībnieki, mājinieki un Freiburgas apkārtnē dzīvojošie latvieši pulcējās noslēguma dievkalpojumā, kurā kalpoja LELBĀL archibiskape Lauma Zušēvica, vācu teologs prof. Dr. V. Herle un Vācijas apgabala prāvests Klāvs Bērziņš, kā arī mūziķe, mācītāja Dr. Ilze Kezberē (*vijole*), pie klavierēm – diakone Laima Ūrdze.

Prāv. Klāvs Bērziņš

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

14. jūnijs – Komunistiskā genocīda upuņu piemiņas diena „Brīvība ir pieminēt upurus un atcerēties varoņus”...

Visā Latvijā notika atceres sarīkojumi, kas veltīti Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienai, godinot Latvijas iedzīvotājus, kuŗi 1941. gada 14. jūnijā tika deportēti uz Sibīriju. Latvijas Valsts arhīva dati liecina, ka 1941. gada 14. jūnija deportācijās Latvija zaudēja vairāk nekā 15 425 iedzīvotājus, viņu vidū latviešus, ebrējus, krievus, poļus, no kuŗiem 3751 bija bērns vecumā līdz 16 gadiem. Cilvēki joprojām atminas šo traģisko Latvijas vēstures dienu un negrasās to aizmirst. Latvijas Politiski represēto apvienības priekšsēdis Ivars Kaļķis pie Brīvības pieminekļa sanākušajiem, vairākiem simtiem cilvēku, atgādina par baisajiem notikumiem: „Pagājušā gadsimta 30. gados PSRS tika represēti vairāk nekā 700 000 latvieši. No 1941. gada 14. jūnijā deportētajiem 15,5 tūkstošiem cilvēku 74% bija latvieši. To var uzskatīt arī par genocīdu pret latviešu tautu.” 1941. gada izsūtīšana bija īpaši skarba, jo vīrieši jau dzelzceļa stacijās tika atšķirti no ģimenēm un nosūtīti uz darba nometnēm. Cīņa par pārējās ģimenes izdzīvošanu gulās uz sieviešu pleciem. Tādēļ Represēto apvienība rosinājusi izveidot īpašu piemiņas vietu, lai godinātu deportēto sieviešu varoņus.

Gājienā no Okupācijas mūzeja līdz Brīvības piemineklim (*attēlā*) bija vairāki simti cilvēku. Piemiņas sarīkojumā piedalījās pārsvarā vidēja un cienijama vecuma ļaudis.

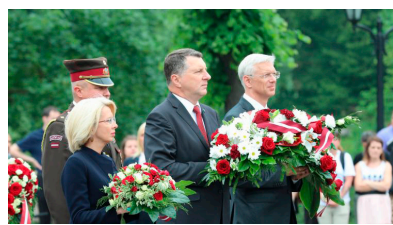
Pieminot 78. gadadienu, kad uz Sibīriju tika aizvesti gandrīz 4000 Latvijas bērnu, 14. jūnijā tika rīkots koncerts un konference „Aizvestajiem”. Īpašs viesis konferencē bija Krievijas biedrības *Memoriāls* nodaļas vadītājs Krasnojarskā Aleksejs Babijis, kuŗa izveidotais arhīvs palīdzējis izsūtītajiem un viņu tuviniekiem iegūt informāciju par ģimenes locekļiem, kas nevarēja atgriezties mājās, kā arī atrast vietu, kur viņi bijuši izsūtīti. Pēc konferences kopīgi tika nolikti ziedi pie Pils laukumā esošā pieminekļa „Bārenīte”. Pie Šķirotavas stacijas notika piemiņas sarīkojums, Līdzīgs sarīkojums notika arī pie Torņakalna stacijas.

Genocīdu upuru piemiņas dienai veltītā koncertā *In memoriam* Rīgas Sv. Jāņa baznīcā pirmo reizi Latvijā varēja dzirdēt komponista Richarda Dubras kompozīciju *Adagio appassionato*. Dubras kompozīcija radīta 2012. gadā pēc orķestra *American wind symphony orchestra* pasūtījuma un Latvijā bija dzirdama pirmo reizi. Rīgas Latviešu biedrība

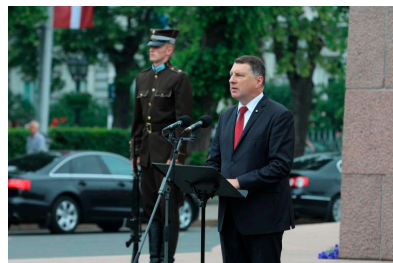
Zelta zālē rīdziniekiem un Rīgas viesiem piedāvāja komponistes Lūcijas Garūtas un dzejnieka Andreja Egliša kantāti „Dievs, Tava zeme deg!”

Latvijas Politiski represēto apvienības priekšsēdis Ivars Kaļķis, Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Ministru prezidents Krišjānis Kariņš piedalās svinīgajā ziedu nolikšanas ceremonijā pie Brīvības pieminekļa // FOTO: LETA

Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Ministru prezidents Krišjānis Kariņš ziedu nolikšanas ceremonijā pie Brīvības pieminekļa

Valsts prezidents Raimonds Vējonis 14. jūnijā visas dienas garumā pieminēja komunistiskā režīma upurus sarīkojumos visā Latvijā – Rīgas pili, pie Brīvības pieminekļa un Litenē. Savā uzrunā pie Brīvības pieminekļa Valsts prezidents uzsvēra, ka katru gadu mēs pieminam komunistisko genocīdu. Noziegumus, ko pastrādāja režīms, no kuŗa šodien ir palicis tikai rēgs. Vairs nav tādas valsts, tās nometņu un baraku, cietumsargu un lopu vagonu. Bet tādā vasaras dienā kā šī kāds var jautāt – kādēļ atkal un atkal atšķirt šo tumšo lapaspusi. Tie ir trīs iemesli, par kuŗiem atgādina Brīvības pieminekli. Tā ir brīvība no bailēm. Brīvība runāt. Brīvība atcerēties. Padomju okupācijas režīms izmantoja deportācijas, lai fiziski iznīcinātu mūsu valsti un salauztu mūsu tautu. Mums šodien tas šķiet neiedomājami, jo dzīvojam drošībā. Šie notikumi liek pārdomāt, ko esam gatavi darīt, lai arī turpmāk mūsu sabiedrība būtu brīva no bailēm. Vēl šodien Krievijā principiāla padomju režīma pastrādāto noziegumu un traģiskās vēstures izvērtēšana nav notikusi. Kamēr tas netiks izdarīts, mēs un visa pasaule nevaram būt droši par vēstures neatkārtošanos nākotnē. „Atmodas laikā mēs atgūvām ne tikai savu zemi, bet arī savu atmiņu. Šodien aprite tieši trīsdesmit gadi kopš lielās 1989. gada 14. jūnija manifestācijas „Par Latvijas destalinizāciju”. Brīvība, ko toreiz pieprasījām, bija arī brīvība pieminēt

upurus un atcerēties varoņus. Tādēļ šodien es aicinu godināt tos drosmīgos cilvēkus, kuŗi pirms 30 gadiem teica skaidru „nē” komunistisko noziegumu paslēpšanai aizmirstības tumsā. Mūžam atcerēsimies savas tautas varoņus un godināsim komunistiskā genocīda upuru piemiņu”, sacīja Raimonds Vējonis.

Liepājā notika vairāki atceres sarīkojumi, lai pieminētu un noliektu galvas to priekšā, kas pārdzīvojuši izsūtījuma un cietuma šausmas. Notika svētbrīdis Liepājas Centrālkapos pie deportēto piemiņas akmens. Liepājas mūzejā notika represēto piemiņai veltīts koncerts „Klusu rokas uzliekam brīvās Latvies karogam”.

Aizsardzības ministrs Artis Pabriks devās reģionālajā vizītē uz Gulbeni, kur apmeklēja Zemessardzes 25. kājnieku bataljonu. Savukārt reģionālās vizītes turpinājumā 14. jūnijā aizsardzības ministrs piedalījās Zemessardzes 25. kājnieku bataljona Madonas rotas atbalsta punkta svinīgajā atklāšanā un Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienas atceres sarīkojumā Gulbenes dzelzceļa stacijas laukumā un Litenes kapos.

Aprit 78 gadi kopš traģiskajiem 1941. gada 14. jūnija notikumiem, kad vienlaikus ar civiliedzīvotāju masveida izsūtīšanu notika represijas arī pret Latvijas armijas kaŗavīriem. 1941. gada 14. jūnijā Latvijas armijas Litenes un Ostroviešu nometnē, kas atradās aptuveni desmit kilometru attālumā no Litenes, apcietināja un uz Sibīriju deportēja vismaz 430 virsnieku. Vairāki no viņiem tika nošauti uz vietas.

Valsts prezidents Raimonds Vējonis piedalās svinīgajā sarīkojumā Litenes kapos // FOTO: Valsts prezidenta kanceleja

Piemiņas sarīkojumos piedalījās Valsts prezidents Raimonds Vējonis, aizsardzības ministrs Artis Pabriks, Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš, kā arī reģulāro spēku un Zemessardzes vienību komandieri, kaŗavīri, zemessargi un jaunsargi.

Artis Pabriks

Uzrunā Artis Pabriks uzsvēra, ka viņš neredz vairs iespēju, ka kaut kad nākotnē mūsu kaŗavīri, kuŗi ir gatavoti aizstāvēt Latvijas valsti, demokratisko sistēmu un konstitūciju, savas ģimenes un paši sevi, kādreiz pieļautu situāciju, ka viņiem šī iespēja tiek liegta. „Litenes piemērs, lai arī ļoti sāpīgs, ir devis ļoti labu mācību, un tas nekad vairs neatkārtosies”, sacīja ministrs.

(Turpinājums 4. lpp.)

SPILGTS CITĀTS

Kas palīdz Krievijai?

Ar lielu interesi *Jaunās Gaitas* 297. numurā lasāmas publicista **Otto Ozola** raksts „Vai Satversmes Aizsardzības birojs (SAB) un Saeimas Nacionālās drošības komisija apzināti ignorē Krievijas ietekmi Latvijā? Publikācijas autora uzdotais jautājums liek aizdomāties. Krievija aktīvi cenšas ietekmēt politiskos procesus ārvalstīs, kur vien tas iespējams. Latvijā šajā ziņā ir vairāk neatbildētu jautājumu, nekā atbildētu. Ieskatīsimies dažos Otto Ozola secinājumos.

* Valsts kontrolētais kabeļtelevīzijas operātors *Lattelecom* burtiski uzspiedis saviem klientiem Krievijas propagandas kanālus. To izplatība un populāritāte neapšaubāmi ietekmēja Latvijas politisko klimatu. Izrādījies, ka pielaišanas valsts noslēpumiem piešķirtas ļoti ietekmīgām amatpersonām, kuŗas vēlāk pieķertas apšaubāmās situācijās un kontaktos. Vairumā gadījumu pēdas nepārprotami ved Kremļa virzienā. Tas viss noticis gadiem, bet diskusijas par šiem jautājumiem ir nevis izmeklētas, bet Saeimas līmenī aplūsinātas, burtiski paslaucītas „zem tepiku”. *Lattelecom* (tagad – *Tet*) nodrošina Latvijai nedraudzīgo Krievijas TV kanālu izplatību un dara to īpaši uzkrītoši. Nevienš klients nevarēja iegādāties *Lattelecom* kabeļtelevīzijas pamata paketi bez Krievijas propagandas kanāliem. Šī absurda situācija daļēji ir saglabājusies joprojām. Uzņēmuma vadība tai vietā, lai atteiktos no Kremļa kanāliem vai vismaz tos izņemtu no obligāti pasūtāmo saraksta, gadiem ilgi meklēja attaisnojumus, lai to nedarītu. Pavisam nesen atklājās, ka *Lattelecom* padomes vadītājs *Gatis Kokins* ir atrodams tā dēvētajos „čekas maisos”. Šis fakts SAB noteikti nebija noslēpums arī agrāk. Šī ilgstošā Krievijas ietekmes ignorēšana visus šos vairāk nekā piecus gadus faktiski ir noklusēta un aktīva rīcība ir izpalikusi.

* Nopietni jautājumi ir par pielaižu piešķiršanu visaugstākajām amatpersonām. Aizdomīgi gadījumi ir vairāki. 2013. gadā Latvijas Bankas prezidenta amatā atkārtoti tika pārvēlēts *Ilmārs Rimševičs*. Viens no tuvākajiem *Rimševiča* draugiem biežu ceļojumu biedrs bija Krievijas vēstniecībā un politiskajās aprindās labi zināmais, nu jau mirušais *Olainfarm* valdes priekšsēdis un līdzīpašnieks *Valērijs Maligins*. Abi ceļojuši uz Krieviju zvejojot un tikušies ar Krievijas militārās industrijas ietekmīgiem darboņiem. *Rimševičs* piedalījies arī sarunās ar apšaubāmas reputācijas, šobrīd apsūdzētiem biznesmeņiem. Atklātībā nākusi informācija nevarēja būt noslēpums SAB jau agrāk, bet jautājums, kāpēc viņi to ignorēja, netiek uzdots. *Satraucoša* situācija atklājās 2017. gadā, kad SAB pēkšņi atņēma pilnvaras noslēpumam Iekšlietu ministrijas valsts sekretārei *Ilzei Pētesonei-Godmanei*. Kāds sabiedroto izlūkdienests bija pamanījis viņu ar vīru ballējoties ietekmīgā Krievijas naftas un gāzes kompānijas *Itera* Latvijas nodaļas vadītāja *Juŗa Savicka* dzimšanas dienas ballītē. PSRS laikos *Savickis* bija augsta ranga čekists un šobrīd tiek uzskatīts par Kremļa neoficiālo prezidentu Latvijā.

* Jāpatur prātā robežšķirtnes Latvijas politikajā kopainā. Viena ir 2013. gads, kad par ietekmīgākās nacionālās drošības iestādes – SAB – vadītāju tika ievēlēts bijušais ģenerālprokurors *Jānis Maizītis*. Otra būtiska robežšķirtne ir 2014. gads, kad Krievija uzbruka Ukrainai un okupēja tai piederošo Krimas pussalu. Šī krīzes situācija skaudri atklāja Latvijas vājumu un neaizsargātību, ja Krievija censtos uzbrukt arī Latvijai. Izrādījās, ka Latvijas bruņotie spēki gadiem ilgi dzīvojuši *chroniskā* līdzekļu deficitā. Latvija, pretēji NATO dotajiem solījumiem, aizsardzībai veltīja nevis 2% no IKP, bet gan 0,7 – 1%. Situācija ar Zemessardzes apgādi bija novesta teju līdz bankrotam. Latvijā nebija arī pienācīgu NATO spēku, kas varētu atvairīt iespējamo pirmo uzbrukumu, kaut vai simboliski. Atbildība par šo situāciju gulstas uz toreizējo varas partiju Vienotība un tā laika aizsardzības ministru *Arti Pabriku*. Valsts drošība bija kritiskā stāvoklī, bet nopietna situācijas analīze un atbildīgo noskaidrošana nenotika ne toreiz, ne arī tagad. *Artis Pabriks* ir nomainījis partiju un atkal ir aizsardzības ministrs, bet SAB ir piešķīris viņam visas iespējamās pielaišanas valsts noslēpumam.

* Rakstā pieminētas tikai dažas no vairākām aizdomīgām epizodēm, kur redzama nepārprotama Krievijas interešu piesegšana visaugstākajā līmenī. Ir kādi skaļi nepateikti iemesli, kas politiķiem un medijiem liek klusēt situācijās, kas citās valstīs būtu izraisījušas ļoti nopietnus skandalus. Viens ir diezgan droši prognozējams – arī pēc šī raksta publicēšanas Latvijas augstākā politiskā elite atturēsies uzdot nopietnus jautājumus par SAB vadītāja atbildību amatam. Pat labi apzinoties, ka viņa bezdarbība ir sekmējusi nopietnus Latvijas nacionālās drošības apdraudējumus. Kādi tam iemesli – mēs varam tikai minēt.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

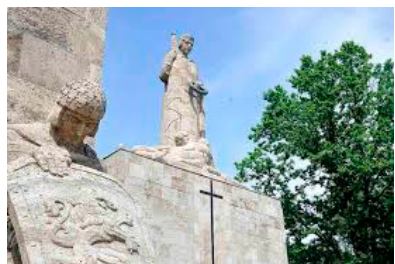
Baltijas valstīs piemin stalinisko deportāciju upurus

Visās Baltijas valstīs pieminēja 1941. gada 14. jūnija stalinisko deportāciju 78. gadskārtu. Lietuvā, kur 14. jūnijs tiek pieminēts kā Sēru un cerību diena, norisinājās jau par tradīciju kļuvusi vēsturiskās atmiņas akcija „Izrunā, sadzirdi, paturi prātā”, kuŗas laikā Viļņā, Kauņā un vairākās citās pilsētās tika atklātībā nolasīti aptuveni 100 100 represēto un politiešlodzīto vārdi un īsas ziņas par viņu likteņiem. Šajos lasījumos varēja piedalīties katrs, kas vēlas. Pirmos piecus represēto vārdus akcijā pie Okupāciju un brīvības cīņu muzeja Viļņā nolasiņa prezidente Daļa Gribauskaite. Piemiņas sarīkojumā piedalījās arī jaunievēlētais Lietuvas prezidents Gitans Nausēda un citas augstas valsts amatpersonas.

Tallinā piemiņas ceremonija notika pie Komūnisma upuru memoriāla Mārmarmē. „Ar šīm deportācijām, cilvēku ieslodzīšanu, nogalināšanu un cita veida represijām Padomju Savienība nevis vienkārši cīnījās pret mūsu valsti, bet pret visu igauņu tautu, valodu un kultūru, arī pret mūsu nākotni, gribot panākt, lai Igaunijas valsts nekad vairs neatdzimst,” uzsvēra tieslietu ministrs Raivo Aegs. Piemiņas sarīkojumi notika arī citviet, tai skaitā Tallinas Vabadužu (Brīvības) laukumā, kur no tūkstošiem gaišzīlu balonu izveidoja instalāciju „Asaru jūra”.

Sārtais krusts atgriežas Brāļu kapos

13. jūnijā Rīgas Brāļu kapos notika atjaunotās Lielās Krusta zīmes svīnīgā atklāšanas ceremonija, kuŗā piedalījās Valsts prezidents Raimonds Vējonis un valdības pārstāvji.

Ar sarkanu stiklu izliktais krusts zem Mātes Latvijas tēla bija Brāļu kapu autora tēlnieka Kārļa Zāles iecere. 1936. gada 11. novembrī avīzē *Latvijas Kareivis* par to lasāms: „Agrāko dažādo zīmju vietā, kapu noslēguma sienas vidū, zem Mātes – Latvijas tēla ir iekalts viens kopējs krusts – kristīgās ticības zīme. Vakaros šī krusta zīme mirdzēs gaismā. Nakts tumsā iegrimušos Brāļu kapos jau iztālēm varēs to redzēt kvēlojam sārtais liesmās.”

Cēsis piestāj vēsturiskais Igaunijas bruņuvilciens Brīvība

15. jūnijā ar rekonstruētā vēsturiskā Igaunijas bruņuvilcienu *Brīvība* ierašanos Cēsu dzelzceļa stacijā atklāta Cēsu kauju Simtgadei veltītā nedēļa.

Vilciens Cēsu dzelzceļa stacijā ik dienu bezmaksas apskatāms līdz 22. jūnijam. Vilcienu atklāšanā klātesošos uzrunāja Kultūras ministrijas Latvijas valsts

Rekonstruētais igauņu bruņuvilciens *Brīvība* šķērso Raunas tiltu // FOTO: Normunds Kažoks

simtgades biroja starptautiskās programmas vadītāja Leonarda Ķestere, VAS *Latvijas dzelzceļš* prezidents Edvīns Bērziņš, Zemessardzes 27. kājnieku bataljona komandieris pulkvežleitnants Normunds Zaviļeiskis un Cēsu novada domes deputāte, domes priekšsēža vietniece Inese Suīja-Markova. Bruņuvilcienu viesošanās Latvijā ir Igaunijas Republikas Valsts kancelejas, Igaunijas valsts Simtgades biroja un Igaunijas Kaŗa muzeja dāvana Latvijas Simtgades svētkos.

Rīgas pili sveic projekta „Mēs esam Latvija” dalībniekus

Valsts prezidents Raimonds Vējonis 13. jūnijā Rīgas pili sveica Latvijas valsts Simtgadei veltītā projekta „Mēs esam Latvija” dalībniekus. Projektu īstenoja Valsts prezidenta kanceleja sadarbībā ar Mazākumtautību konsultatīvo padomi un izdevniecību „Žurnāls Santa”.

Sveicot klātesošos, Valsts prezidents atzīmēja, ka šis projekts sešu mēnešu garumā lasītājiem sniedza iespēju iepazīt 20 iedvesmojošas personības, kas pārstāv dažādas tautības un ar savu darbu un dzīvi šodien veido mūsu valsti. Valsts prezidents atzina, ka šajos stāstos mēs ieraudzījām vēstures likloču atbalsis cilvēku dzīvēs, mēs uzzinājām īstu un personisku pieredzi, iesakņojoties Latvijā.

Sabiedrībai būs pieejami baltiešu trimdas organizācijas BATUN archīvi

Drīzumā sabiedrībai būs pieejami ietekmīgākās Baltijas valstu trimdas organizācijas „Baltiešu aicinājums Apvienotajām Nācijām” (BATUN) archīvi, kas tiks nodoti Latvijas nacionālajam archīvam. Kā paziņojusi Lietuvas Ārlietu ministrija, memorandu par archīva dokumentu nodošanu parakstījuši visu triju Baltijas valstu vēstnieki Apvienoto Nāciju Organizācijā un BATUN pārstāvji.

Līdz šim BATUN archīvs glabājās Ņujorkā, kur par to

gādāja latviešu kopiena, bet jūlijā tas tiks nogādāts Rīgā, kur ar BATUN darbību varēs iepazīties gan zinātnieki, gan plašāka sabiedrība.

Starptautiskās militārās mācības Baltops 2019

Pirmsjāņu dienās Baltijas jūrā aizrit vērienīgi jūras spēku treniņi – *Baltops 2019*, kas šogad atzīmē 47. gadskārtu. Latvijas ūdeņos uzturējās Spānijas armijas lielākais kuģis *Juan Carlos I*. Spānijas bruņotajiem spēkiem operācija ir jauna pieredze, jo pirmo reizi notiek tālu prom no tradicionālajām darbības vietām.

Kuģis *Juan Carlos I*

No 11. līdz 14. jūnijam Latvija notika starptautisko militāro mācību *Baltops 2019* sauszemes operācijas aktīvā fāzē, kuŗas laikā Līlastē un Daugavgrīvas apkaimē izsēdās jūras desants no kuģa *LHD Juan Carlos I* ar Spānijas jūras kājniekiem. Pēc kājnieku izsēšanās no kuģa mācību uzdevumu izpildei pacelās triecienlidmašīnas.

Militārās mācības notika arī Ādažu poligonā. Mērķis ir veicināt sabiedroto bruņoto spēku sadarbību un savietojamību, stiprināt spējas strauji reaģēt, izmantojot visu spēku veidu spējas, kā arī demonstrēt sabiedroto un partnervalstu apņēmību nodrošināt stabilitāti reģionā un gatavību aizsargāt Baltijas jūras reģionu.

Latviju ievēl ANO Ekonomisko un sociālo lietu padomē

14. jūnijā Ņujorkā Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Ģenerālās asamblejas plenārsēdē Latvija tika ievēlota par Ekonomisko un sociālo lietu padomes (*United Nations Economic and Social Council, ECOSOC*) locekli uz laiku no 2020. līdz 2022. gadam. Par Latviju nobalsoja 179 valstis.

Atvērs vēstniecības Austrālijā, Brazīlijā un Afrīkā

Tuvāko trīs gadu laikā Latvijai būtu svarīgi atvērt trīs jaunas vēstniecības, kuŗas būtu Austrālijā, Brazīlijā un Afrīkā – intervijā Latvijas Radio raidījumā *Krustpunktā* sacīja ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Jaunā Vienotība*).

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

SOMIJA. 7. jūnijā Latvijas vēstniecības Somijā dārzā notika Līgo svētku ieskandināšanas sarīkojums, kuŗā piedalījās Somijā dzīvojošie latvieši, Somijas-Latvijas draudzības biedrības („Rozentāla biedrība”) biedri un vēstniecības draugi.

Sarīkojumā Jāņu dziesmas skandināja latviešu-somu koris „Ziemeļmeita” un lustīgus dančus dejoja deju kopa „Aurora”. Ar Līgo svētku un Jāņu tradīcijām un rotaļām klātesošos iepazīstināja māksliniece Zane Uito. Tika dedzināts arī simbolisks Jāņu uguns-kurs. Par godu Saulgriežiem Latvijas vēstniece Kristīne Našenece uzrunāja sanākušos Jāņabērņus ar latviešu dainām no grāmatas „Sauls dainas”. Grāmatas autori ir Vaira Viķe Freiberga un Imants Freibergs, tā izdota Rīgā 1988. gadā. Par sauli vēstniece turpināja, citējot fragmentus no rakstnieces Māras Zālītes raksta „Latvijas Saule” (1992).

BEIĢĶIJA. Latvijas vēstniece Ilze Rūse Beļģijas pilsētā Antverpenē atklāja fotografa Jurga Rikveija un mākslas vēsturnieces Dr. hist. Aijas Jansones veidoto izstādi „No tēpa par apģērbu”. Uzrunājot klātesošos, vēstniece Ilze Rūse uzsvēra Latvijas pirmās Simtgades nozīmi. Viņa atzīmēja, ka Simtgades svinību ietvaros mēs turpinām stāstu par Latviju – tās vēsturi, cilvēkiem un tradīcijām.

ZVIEDRIJA. 13. jūnijā pēc Latvijas vēstnieka Zviedrijā Marģera Krama ievadvārdiem klātesošajiem bija iespēja noskatīties režisores Kristīnes Želves filmu „Mērijas ceļojums”, kas balstīta uz Latvijas vēsturē nozīmīgās Grosvaldu dzimtas pārstāves Mērijas Grīnbergas vecākās dienasgrāmatām. Tajās portretēts dzimtas liktenis no 20. gadsimta sākuma līdz dziļiem padomju laikiem.

PARĪZE. 8. jūnijā Latvijas Republikas vēstniecības Francijā telpās notika projekta „Pasaku kaste” radošā darbnīca, ko vadīja grāmatu ilustratore Rūta Briede un grāmatu dizainers Artis Briedis.

Latviešu sestdienas skolas Parīzē bērni no gada sākuma strādāja pie latviešu tautas pasaku temas saistībā ar projektu „Pasaku kaste”. Bērni lasīja pasakas, veidoja ilustrācijas pasakām ar zīmodziņu palīdzību, ko izgatavoja Rūta Briede un Elīna Brasliņa, spēlēja teātri ar papīra lēllēm.

KOREJA. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Tūrisma departaments un Rīgas Tūrisma attīstības biroja (RTAB) *LIVE Rīga* pārstāvji sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Korejas Republikā piedalījās Korejas lielākajā tūrisma izstādē *HANATOUR International Travel Show 2019*. Šī bija jau trešā reize, Latvijai piedaloties ar nacionālo stendu minētajā tūrisma izstādē un piedāvājot visiem interesentiem iepazīties ar informāciju korejiešu valodā. Latvijas stends bija ļoti apmeklēts, un potenciālie tūristi aktīvi interesējās par Latvijas tūrisma produktiem, ātrāko veidu, kā nokļūt galamērķī, potenciālām izmaksām, kā arī par Latvijas gastronomijas piedāvājumu.

// FOTO: Ārlietu ministrija

Rinkēvičs cer uz Saeimas atbalstu jaunas vēstniecības atvēršanai Austrālijā. Tas esot būtiski ne tikai jautājumā par diasporu, bet arī saistībā ar Latvijas lobiju ANO un Klusā okeāna dalībvalstīs, kā arī ekonomiskās sadarbības meklējumiem. Tāpat Latvijai arvien nav vēstniecības Brazīlijā, kur arī būtu svarīgs diasporas jautājums, norādīja politiķis.

Iestāda kastani Annas Frankas piemiņai

Pie ANO mītnes Ņujorkā par godu Annas Frankas 90. dzimšanas dienai iestādīts koks un atklāta viņai veltīta piemiņas plāksne. Kastaņa stāds iegūts no koka, kas augs iepretī namam, kuŗa bēniņš Amsterdamā Annas Frankas ģimene divus gadus slēpās no nacistiem. Pēc tam viņus atklāja un nosūtīja uz koncentrācijas nometni.

Ebrēju meitene Anna un viņas

māsa koncentrācijas nometnē mirušas no tīfa 1945. gadā. Slēpjoties Amsterdamā, Anna rakstīja dienasgrāmatu, kuŗā atklāja dziļas pārdomas par to, cik svarīgi ir pārvarēt cilvēces vēlmī nogalināt un finacēt karus. Annas Frankas piezīmes publicēja, jau Otrajam pasaules karā beidzoties, un tās ir izdotas miljonus kopiju vairāk nekā 60 pasaules valodās.

Latviešu valodā izdots „piens un medus”

Latviešu lasītāji saņēmuši kādu ļoti īpašu grāmatu – kanadiešu dzejnieces Rupi Kauras dzejas krājumu „piens un medus” (*milk&honey*). Šī grāmata ir mūsdienu pasaules fenomēns – dzejas krājums, kuŗš vairāk nekā 100 nedēļas (divus gadus!) turējies *The New York Times* bestselleru sarakstā, tulkots jau vairāk nekā 35 valodās, izdots un lasīts daudzās pasaules valstīs.

Kopš iznākšanas pasaulē pārdoti vairāk nekā 3 miljoni eksemplāru! Rupi Kauras dzeja tiek apspriesta un baudīta, vērtēta un lasīta, un jaunas sievietes ar to dalās mūsdienu pasaules digitālajā piezīmju blocīnā – *instagram* un *facebook*. Grāmatu no angļu valodas atdzejojusi Ieva Melgalve. Rupi Kaura (1992) ir indiešu izcelsmes kanadiešu dzejniece, kuŗas dzejas krājumi „piens un medus” un „saule un viņas bērni” kļuvuši par bestselleriem daudzās pasaules valstīs.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

12. jūnijs ir "Krievijas diena". Tā saucas mūsdienu Krievijas Federācijas valsts svētki. Kāpēc? Tāpēc, ka 1990. gada 12. jūnijā pirmais Krievijas padomju sociālistiskās federatīvās republikas Tautas pārstāvju kongress pieņēma rezolūciju, pasludinot šīs PSRS sastāvdaļas suverēnātāti. Līdz tam tā bija pakļauta "Vissavienības" valdībai, un tagad tā pirmā atdalījās no "republikas" un kļuva par savrupu, suverēnu valstisku veidojumu. Nav brīnums, ka imperiskā Putina Krievija šos svētkus, kuņus ieviesa pēcpadomju Krievijas pirmais prezidents Boriss Jeļcins, svin bez īpaša entuziasma. Labi, Krievijas vēstniecības visā pasaulē rīko pieņemšanas, Kremli notiek pienācīga svinīgā sēde, bet nekādas parādes, nedz svētku gājiena, šur tur notiek koncerti un dažādas izpriecās. Var teikt – diezgan sāji.

Bet šoreiz 12. jūnijs iegāja gan pēcpadomju Krievijas, gan pasaules mēroga brīvdomības vēsturē, jo šo Krievijas valsts svētku priekšvakarā Putina režīms atnirdza savus plēsoņa ilkņus un

tūlīt pēc tam cieta kaunpilnu sakāvi, kas atbalsojās visā pasaulē.

7. jūnijā Maskavā tika apcietināts žurnālists Ivans Golunovs – maskavietis, kuņš darbojās Rīgā reģistrētā neatkarīgā portāla *Meduza* uzdevumā, atsedzot dažādas nebūšanas, īpaši korupcijas jomā. Viņu apcietināja, apsūdzot narkotisko vielu lietošanā, glabāšanā un tirgošanā ar tām. Viņam draudēja smags sods saskaņā ar Krievijas krimināllikumus.

Tas acīmredzot bija Kremļa varas netīrs triks, un pēc vecas čekistu metodes šīs narkotiskās vielas varēja būt slepus iešmugulētas Golunova dzīvoklī.

Tas notika 7. jūnijā, un nekavējoties gan Krievijā, gan visā pasaulē uzbangoja protesta un sašutuma vilnis. „Reportieri bez robežām”, citas starptautiskas cilvēktiesību aizstāvju apvienības un – uzmanību! – plašas sabiedriskas aprindas pašā putinošajā, impēriskajā Krievijā protestēja, var teikt, dārdoši. Trīs neatkarīgas, populāras Maskavas avīzes – „Vedomosti”,

„Kommersant” un „RBK” – reizē iznāca ar vienādu pirmo lappusi, kur milzu burtiem bija rakstīts: „Esmu/esam Ivans Golunovs.”

Un Putins acīmredzot nodrebēja – viņa režīms taču bija neglābjami kompromitēts gan iekšzemē, gan pasaulē. Un 11. jūnija pēcpusdienā, taisni valsts svētku priekšvakarā, Krievijas iekšlietu ministrs Kolokoļcevs paziņoja, ka pret Golunovu izvirzītajai apsūdzībai nav nekāda pamata un viņš nekavējoties atbrivojams. Un nākamajā dienā pēc valsts svētkiem, 13. jūnijā, prezidents Putins parakstīja lēmumu, ukazu, atbrivojot no amata divus policijas ģenerāļus, kuņus nosodoši bija pieminējis iekšlietu ministrs Kolokoļcevs – Devjatkinu un Pučkovu, kuņi acīmredzot „savārijuši šo putru”.

Vārdu sakot, kolosāls kauns un negods Putina režīmam un atzišanās neķītrā provokācijā!

Un „Krievijas dienas” tāpat blāvo spožumu pārklāja nesankcionēts protesta gājieni pašā Maskavas centrā, kuņa dalībnieki solījās turpināt cīņu par vārda un preses brīvību. Tajā,

starp citu, ievērojiet, piedalījās Putina preses sekretāra Dmitrija Peskova meita. Demonstrantus brutāli izklidināja, aptuveni 400 apcietināja, tostarp Putina galveno oponentu Navalniju. Tā bija policijas atreibība par pārciesto varas pazeļojumu.

Putiniskās Krievijas īstenie, patiesie imperiskie varas svētki – 9. maijs – ar katru gadu vairāk sagroza šīs uzvaras būtību, kad padomju kaņaspēks, ar lieliem zaudējumiem cīnīdamies par katru Berlīnes ielu, beidzot sasniedza bunkuru, kur bija nošāvēti Hitleri.

9. maija militārās parādes ar katru gadu kļūst dārdošākas, imperiāla iedomība sasniedz kalngalus, „Nemirstīgais pulks” kļuvis par gandrīz vai reliģisku procesiju, un kādreizējais sauklis – „Visa padomju tauta kā viens cilvēks cēlās cīņai pret fašistisko nevēru” – tika nomainīts ar slavas apliecinājumu Krievijai, krievu tautai, mūžīgajai Krievzemei tās triumfa brīdī.

Ļoti zīmīgs ir paziņojums, ka Krievijas aizsardzības minis-

trijs gatavojas parkā *Patriot* uzcelt grandiozu pareizticīgo katedrāli (*hram*), kas kļūs par svētās Uzvaras pieminekli. Iznāk, ka vācu-padomju kaņā sarkanarmiešus svētījis pats Dievs vai vismaz „Kazaņas Dievmātes” svētbilde, kas esot lidinājusies virs Kremļa.

Un vēl kāds vaibsts: arvien biežāk tiek gvelzts par to, ka līdz ar Hitlera Lielvāciju pret Krieviju (nevis PSRS) cēlās „visa Eiropa” – visas *Waffen SS* cittauteišu divīzijas, – franču *Charlemagne*, ziemeļnieku *Wiking* un citas, ieročus Hitleram ražoja Čehijas *Skoda* un Francijas *Charlemagne* rūpnīcas – un tā tālāk. Tas esot bijis kārtējais Rietumu uzbrukums Krievijai, sākot ar vācu bruņinieku cīņu pret Aleksandru Ņevski, kuņš tos sakāva „Ledus kaujā” 13. gadsimtā.

Bet par to, ka vācu-padomju kaņā pirmajos trīs mēnešos gūstā devās kāds miljons sarkanarmiešu, kuņi pēc kolektīvizācijas šausmām negribēja mirt par Staļinu – ne vārda, protams. Tabu!

SALLIJA BENFELDE

„Zinātnieki ir pārāk naivi. Mēs tik ļoti esam aizņēmti ar patiesības meklēšanu, ka nesaņemam – reti kuņš grib, lai mēs šo patiesību uzzinātu. Bet patiesība vienmēr atrodas kaut kur blakus mums, neatkarīgi no tā, vai mēs to gribam zināt, vai ne. Tai nosplauties uz mūsu vajadzībām, vēlmēm, ideoloģiju vai reliģijām. Tā ir gatava gaidīt, cik ilgi vajadzīgs. Un tā ir patiesā, istā Černobiļas dāvana. Patiesības cena mani kādreiz bīdēja, bet tagad sev vaicāju – kāda ir melu cena?”, miniseriāla „Černobiļa” noslēgumā saka viens no tā galvenajiem varoņiem Valērijs Ļegasovs, kuņš filmā spēlēja britu aktieris Džarreds Hariss. Ļegasovs nav izdomāta persona, pirms trīsdesmit gadiem viņš bija izcils kodolfiziķis, Kurčatova atomenerģijas institūta direktora vietnieks un strādāja Černobiļas katastrofas izpētes un likvidācijas komisijā. Ļegasovs 51 gada vecumā izdarīja pašnāvību 1988. gada 26. aprīlī, divus gadus pēc Černobiļas kodolkatastrofas, atstājot memoriālus, kuņi strauji izplatījās un kuņū dēļ PSRS beidzot bija spiesta atzīt patiesību. Proti, avārija notika nepareizas atomelektrostācijas konstrukcijas dēļ. Pēc tam, kad kļuva tika atzīta, tā arī beidzot tika izlabota.

Otrs filmas galvenais varonis

Boriss Ščerbins, kuņš spēlēja zviedru aktieris Stellans Skašgords, arī nav izdomāta persona, viņš tolaik bija PSRS Ministru Padomes priekšsēža vietnieks un vadīja izmeklēšanas un seku likvidācijas komisiju. Ščerbins nomira no radiācijas izraisītajām sekām četrus gadus un četrus mēnešus pēc Černobiļas avārijas. Jāpiebilst, ka lielākā daļa filmā attēloto cilvēku nav izdomāti.

Miniseriāls „Černobiļa” ir tapis sadarbībā ar ASV kabeltelevīziju HBO un britu televīzijas kanālu *Sky*, tā pirmizrāde notika šī gada maija sākumā. Arī Latvijā to var noskatīties vairākos maksas TV kanālos.

Seriāls starptautiskajā *IMDb* reitingā sasniedzis 9,7 balles no 10, apsteidzot vairākus pasaules kulta seriālus. Seriāla idejas un scēnārija autors ir Kreigs Meziņš (*Craig Mazin*), režisors – Johans Renks (*Johan Renck*).

Vēl var piebilst, ka seriālā neliela loma – bibliotekāre – ir arī latviešu aktrisei Veltai Žigūrei-Anužienei. Viņa ir strādājusi Liepājas teātrī gan kā aktrise, gan režisore kopā ar dzīvesbiedru, lietuviešu aktieri un režisoru Vitautu Anuži. Šobrīd aktrise vairāk zināma kā izcila aktiermeistarības un režijas pedagoģe, kuņa guvusi arī starptautisku atzinību. Kopš 80. gadu sākuma Velta Žigūre-

Anužiene ir aktiermeistarības un režijas pasniedzēja, kursa vadītāja Lietuvas Valsts konservatorijas Klaipēdas Teātra mākslas fakultātē, bet kopš 1991. gada – lektore Klaipēdas universitātē.

Kāpēc rakstu par šo seriālu? Mēs taču, it sevišķi Latvijā, zinām par Černobiļu, par to ir rakstīts, Latvijā ir cilvēki, kuņi arī piedalījās avārijas seku likvidēšanā.

Manuprāt, katram, kam tas ir iespējams, šis seriāls būtu jāredz.

Pirmkārt, seriālā Černobiļas avārija un toreizējās PSRS amatpersonu, VDK un partijas atlieksme un rīcība, arī cilvēki, kuri strādāja avārijas likvidācijā, ir atainoti tik tuvu patiesībai, cik vien tas ir iespējams. Ir izmantotas piecas grāmatas ar pētījumiem un aculiecinieku stāstiem, seriāls lielāko tiesu filmēts Lietuvā, Ignalinas AES un Viļņas bijušajās VDK telpās, arī Ukrainā. Seriāls nav fantāzija par temu Černobiļa. Jā, protams, kritiķi atzīmē, ka filmas varoņu rīcība dažbrīd ir pārdoša tiem laikiem. Tiek atgādināts arī tas, ka viena no filmas varoņiem Uļjana Homjuka, kuņa spēlēja britu aktrise Emilija Votsone (*Emily Margaret Watson*), ir izdomāta persona un ir kā visu godprātīgo zinātnieku koptēls un ka dzīvē

neviens zinātnieks tik vienkārši neiekļūtu partijas bosu kabinetos. Tomēr jāatceras, ka mākslas patiesība ne vienmēr nozīmē visu sīko detaļu absolūtu kopiju. Filma ļauj saredzēt, cik sapuvusi bija toreizējā PSRS un cik maz toreiz nozīmēja cilvēka dzīvība.

Otrkārt, diez vai mēs visi zinām par to, kas un kā patiesībā toreiz notika. Jāatzīst, ka filmā redzētais un dzirdētais satriec, jo ir grūti aptvert tāda mēroga melus situācijā, kad tiek riskēts ar vismaz vesela kontinenta cilvēku veselību un dzīvību.

Treškārt, pagātnes katastrofa un toreizējie argumenti, kāpēc jāmelos, daudz labāk ļauj saskatīt un saprast Krievijas rīcību šodien. Acīmredzot Krievija strauji atgriežas ne tikai pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados, bet dodas piecdesmito gadu virzienā. Vienīgais, kas to kaut nedaudz ierobežo, ir tas, ka mūsdienās informācija izplatās gandrīz zibenīgi. Starp citu, pēc filmas noskatīšanās pirmais politiķis, kas ienāca prātā, bija nevis Putins (jo par šo valsts vadītāju laikam viss ir skaidrs tāpat), bet ASV prezidents Tramps...

Bet galvenokārt filmā tiešām liek domāt par patiesības un melu cenu. Jā, valstis bieži melo arī šodien gan vajadzību un vēlmju, gan ideoloģijas vai

Melu, klusēšanas un patiesības cena

reliģijas dēļ. Jā, valstīm bieži cilvēka dzīvība joprojām nav ne graša vērtā. Jautājums ir, vai var pienākt brīdis, kad šie meli var iznīcināt cilvēci. Mēs varam sevi mierināt ar domu, ka Latvijā meli ir lokāla mēroga, ka runa ir tikai par kaut kādiem simtiem miljonu eiro vai kaitējumu dabai. Jā, meli un puspatiesības, pielāgošanās praktiskām vajadzībām – piemēram, vēlme joprojām lauksaimniecībā izmantot raundapu, lai vairāk varētu nopelnīt – taču nav salīdzināma ar kodolkatastrofu. Ja var nopelnīt šodien, tad nav svarīgi, vai tas, ko darām, pamazām nekrājas, līdz kādā brīdī attapsimies uz ekoloģiskas katastrofas sliekšņa. Līdzīgi notiek ne tikai Latvijā, bet visā pasaulē, jo nauda tiek vērtēta augstāk par visu un dzīvots tiek tikai šodienai. Un tā – no it kā sīkumiem līdz patiesi globālām lietām gan politikā, gan ekonomikā. Un peldēt pa straumi, vienkārši dumoties uz visu un visiem ir vieglāk, nekā censties uzzināt un saprast.

„Dzirdot daudz melu, mēs vairs neatšķiram patiesību no meliem,” filmas sākumā saka Ļegasovs. Atliek piebilst, ka klusēšana ir pamats, uz kuņa var uzcelt melu mūri.

MŪZIKĀLĀ VASARA LATVIJĀ

MĀRIS BINDERS

Cēsu Mākslas festivāls

6. jūlijs, festivāla atklāšanas koncerts – Iveta Apkalna, ērģeles, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, diriģents Andris Poga. *Koncertzāle "Cēsis"*

13. jūlijs, "Tālās un tuvās latviešu solodziesmas" – Laura Teivāne, soprāns; Ieva Parša, mecosoprāns; Juris Vizbulis, tenors; Rihards Millers, baritons; Krišjānis Norvelis, basbaritons; Ērika Millere, klavieres. *Koncertzāle "Cēsis"*

20. jūlijs, korpmūzikas koncerts – Jānis Porietis, trompete; Ilze Reine, ērģeles; Valsts akadēmiskais koris "Latvija"; diriģents Māris Sirmais. *Koncertzāle "Cēsis"*

26. jūlijs, instrumentālās kameramūzikas koncerts – Guntis Kuzma, klarnete; "Trio Palladio" – Eva Bindere, vijole; Kristīne Blaumane, čells; Reinis Zariņš, klavieres. *Koncertzāle "Cēsis"*

3. augusts, Leonards Bernsteins "Vestsaidas stāsts" – Vanesa Bekerra (ASV), Endrū Bidlaks (ASV), Sigalita Feiga (Izraēla), Daumants Kalniņš u. c.; jauniešu koris "Kamēr...", Liepājas Simfoniskais orķestris; diriģents Andris Poga, režisors Viesturs Kairiņš. *Cēsu Pilsparķa estrāde*

Starptautiskais Senās mūzikas festivāls Rīga & Rundāle

10. jūlijs, "Venēcijas baroka meistardarbi" – Dmitrijs Sinkovskis, vijole, kontrtenors; Ilze Grudule, čells; Ieva Salieta, klavesīns. *Lielā ģilde, Rīga*

11. jūlijs, "Hendelis un Anglijas karaļa kronēšana" – Elīna Šimkus, soprāns; Rūdolfs Bertiņš, alts, Normunds Ķirsis, alts; Kārlis Rūtentāls, tenors; Jānis Kokins, bass; Rīgas Doma zēnu koris, kamerorķestris "Sinfonietta Rīga", diriģents Kristians Fratima. *Sv. Jāņa baznīca, Rīga*

12. jūlijs, "Meksikas baroka šedevri" – Endrū Lourenss-Kings, baroka arfa, atskaņojuma vadītājs; Stīvens Pleijers, baroka ģitāra; Jānis Semjonovs, fagots; Mikus Bāliņš, sitaminstrumenti, Ilze Reine, pozitīvērģeles; Latvijas Radio koris. *Sv. Jāņa baznīca, Rīga*

13. jūlijs, "Rietumeiropas baroka smalkumi pili" – baroka ansamblis "Paper Kite" (Vācija). *Rundāles pils*

13. jūlijs, "Anģļu renesanses pērles" – piedalās Elīna Šimkus, soprāns; Mauro Pinčaroli, tenorba; Kristīne Stumbure, flauta. *Rundāles pils*

13. jūlijs, "Skaistākās Hendeļa operārijas" – piedalās Sergejs Jēgers, kontrtenors un "Collegium Musicum Rīga"; diriģents Māris Kupčs. *Rundāles pils*

13. jūlijs, festivāla noslēguma koncerts, Antonio Vivaldi, "Gadalaiki" – Vadims Gluzmans, vijole; kamerorķestris "Sinfonietta Rīga"; diriģents Normunds Šnē. *Rundāles pils dārzs*

Kurzemes-Zemgales hercogu Ketleru laika mūzikas un mākslas festivāls "Vivat Curlandia!"

20. jūlijs, atklāšanas koncerts; piedalās viduslaiku mūzikas ansamblis "Rumorum" (Šveice) un "Eloqventia" (Spānija); Romina Basso, mecosoprāns (Itālija) un Alberto Mesirca, baroka ģitāra (Itālija). *Bauskas pils*

20. jūlijs, koncertuzvedums "Zaudētā paradīze". Piedalās Bauskas pils seno deju grupa "Galms", senās mūzikas ansamblis "Trakula" un Vecumnieku Mūzikas un mākslas skolas bērnu koris "Via Stella". *Bauskas pils*

20. jūlijs, Marco da Gagliano opera "La Dafne". Piedalās Eiropas operas akadēmijas (EOA) jaunie solisti, baroka orķestris Collegium Musicum Rīga, baroka koris Collegium Choro musici Rīga, Katerina Antonenko, arfa un vēsturiskie žesti (Apvienotā Karaliste, Krievija), diriģents Māris Kupčs. *Bauskas Kultūras centrs*

21. jūlijs, 17. gadsimta mūzikas koncerts, piedalās Anete Viļuma, soprāns; Ieva Pļaviņa, soprāns; Amanda Vingre, ērģeles. *Bauskas Sv. Gara baznīca*

21. jūlijs, "Vibes of Purcell", piedalās senās mūzikas ansamblis Neymann Ensemble (Latvija, Austrija, Itālija), Ansis Bētiņš, tenors; Laura Šarova, baroka vijole; Maija Andersone, baroka vijole; Maria Danneberg, viola da gamba; Elīna Vidriķe, baroka fagots; Mauro Pinciaroli, flauta; Ernests Neimanis, klavesīns, ērģelpozitīvs. *Bauskas pils*

Jūrmalas festivāls

23. jūlijs, atklāšanas koncerts "Dzimuši Latvijā" – piedalās Intars Busulis, solists; Iveta Apkalna, ērģeles; Aleksandrs Antoņenko, tenors; Vestards Šimkus, klavieres; Latvijas jauniešu simfoniskais orķestris; diriģents Ainārs Rubiķis. *Dzintaru koncertzāle, Jūrmala*

26. jūlijs, Pjetro Maskanji operas "Zemnieka gods" koncertuzvedums – piedalās operas solisti Aleksandrs Antoņenko, tenors; Denīze Uzuna, mecosoprāns (Vācija); Jānis Apeinis, baritons; Alisa Zinovjeva, soprāns; Andžella Goba, mecosoprāns; Jūrmalas festivāla koris; Jūrmalas festivāla orķestris, diriģents Vello Pāns (Igaunija). *Dzintaru koncertzāle, Jūrmala*

28. jūlijs, itaļu operu ārijas – piedalās operas solisti Aleksandrs Antoņenko, tenors; Egils Siliņš, basbaritons; Denīze Uzuna, mecosoprāns (Vācija); Alisa Zinovjeva, soprāns; Jūrmalas festivāla koris; Jūrmalas festivāla orķestris;

diriģents Vello Pāns (Igaunija). *Dzintaru koncertzāle, Jūrmala*

Koncertzāle "Latvija" Ventspili

26. jūlijs, koncertzāles atklāšanas koncerts – piedalās Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"; Ventspils Kultūras centra sieviešu koris *Venda*, jauktais koris *Ventspils*, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris un solisti – Iveta Apkalna, ērģeles; Intars Busulis, vokāls; Gints Pabērzs, saksofons un Emīls Patriks Dzenītis, vokāls. *Koncertprogrammas mākslinieciskais vadītājs Māris Sirmais.*

27. jūlijs, ērģelnieces Ivetas Apkalnas solokonzerts

Opermūzikas svētki Siguldā

26. jūlijs, atklāšanas koncerts "Svētku uvertūra" – piedalās Viktorija Pakalniece, Edgars Ošleja, Elza Siliņa, Niks Avots, Emīls Kivlenieks u.c., *Siguldas Jaunās pils dārzs*

27. jūlijs, Džakomo Pučīni opera "Toska", oriģināliestudējums. Lomās Maija Kovaļevska, Pjērs Privo, Andris Ludvigs, Krišjānis Norvelis, Kalvis Kalniņš, Andris Lapiņš, u.c.; diriģents – Atvars Lakstīgala, festivāla koris un orķestris. *Siguldas pilsdrupu estrāde*

28. jūlijs, Galā koncerts "No operas līdz operetei". Piedalās Asmika Grigorjana (Lietuva), *Kamen Chaney* (Bulgārija), Jānis Apeinis, *Perrine Madoeuf* (Francija), Mihails Čulpajevs, Inga Šļubovska, Ilona Bagele, Krišjānis Norvelis, festivāla koris un orķestris. *Siguldas pilsdrupu estrāde*

Festivāls "Liepājas vasara"

2. augusts, koncerts "Vokālās kameramūzikas pērles". Piedalās Margarita Vilsons, soprāns un Marselu Amarals, pianists. *Koncertzāle "Lielais dzintars"*

9. augusts, koncerts "Romantisma ziedonis". Piedalās Anna Gāgane, klarnete; Dārta Tisenkopfa, arfa; Liepājas Simfoniskais orķestris; diriģents Andris Veismanis. *Koncertzāle "Lielais dzintars"*

14. augusts, koncerts "Bohēma čellam un klavierēm". Piedalās Ivars Bezprozvanovs, čells; Rihards Plešanovs, klavieres un

Orests Silabriedis, konferansjē. *Koncertzāle "Lielais dzintars"*

17. augusts, pianistes Agneses Egliņas solokonzerts "Agnese Egliņa. TĒTE-A-TĒTE". *Koncertzāle "Lielais dzintars"*

Pēteris Vasks ielūdz. Vasara. Mežotne

3. augusts, Annas Veismanes un Andra Vecumnieka jaundarbi flautai, čellam un klavierēm; latviešu kameramūzikas šedevri – Tālavilza Ķeniņa, Pēteris Plakida, Maijas Einfeldes un Pēteris Vaska skaņdarbi. Mūzicē Dita Krenberga, flauta; Gunta Ābele, čells; Džovanni Fornazini, klavieres (Itālija). *Mazā Mežotnes pils, Bauskas novads*

"Summertime" – aicina Inese Galante

10. augusts, koncerts "Inese Galante – ar mīlestību Jūrmalai". Piedalās Inese Galante; Martins Ahrainers, baritons (Austrija); Grēta Erhartere-Sargsjanu, klavieres (Austrija). *Dzintaru koncertzāles Mazā zāle*

11. augusts, noslēguma koncerts "Gala Galantē". Piedalās Martins Ahrainers, baritons (Austrija); Sergejs Jēgers, kontrtenors; Andrejs Osokins, klavieres; Intars Busulis, vokāls; Inese Galante, soprāns; Daniils Krāmers un Deniss Mažukovs, klavieres, (Krievija); kvartets "Bruut!" (Nīderlande). *Dzintaru koncertzāle*

22. Starptautiskais Garīgās mūzikas festivāls

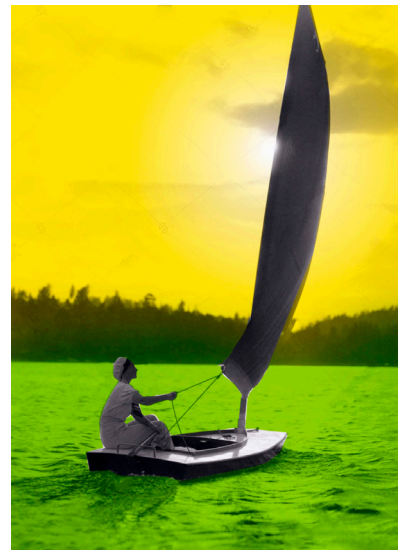
10. augusts, atklāšanas koncerts "Pasaules pirmatskaņojumi". Piedalās Valsts Akadēmiskais koris "Latvija", diriģents Māris Sirmais, instrumentālā grupa "Dagamba", stīgu kvartets. *Sv. Jāņa baznīca, Rīga*

20. augusts, atklāšanas koncerts "Franču mūzikas dižgari". Piedalās Valsts Akadēmiskais koris "Latvija", diriģents Loiks Pjērs (Francija), Pireta Aidulo, ērģeles (Igaunija). *Rīgas Doms*

23. augusts, koncerts "Imanta Kalniņa sestā un Diruflē rekviems". Piedalās Laura Teivāne, soprāns; Valsts Akadēmiskais koris "Latvija" un Liepājas Simfoniskais orķestris; diriģents Māris Sirmais. *Koncertzāle "Lielais dzintars", Liepāja*

Mūzikas festivāls "LNSO "Vasarnīca"

23. augusts, "Vasarnīcas" atklāšana. „Jānis Ivanovs un

jaunie". Piedalās meistarklašu kameransamblis un Rēzeknes kamerorķestris, diriģents – Jānis Stafeckis. *Latgales vēstniecība "GORS", Rēzekne*

24. augusts, "Bēthovena "Herroiskā"". Piedalās pušaminstrumentu kvintets *Carion* (Dānija/Latvija) un Latvijas Nacionālais Simfoniskais orķestris; diriģents Andris Poga, *Latgales vēstniecība "GORS", Rēzekne*

25. augusts, "Bernsteins, Gēršvins, Elingtona, Bjorka un Linda Leen". Piedalās Linda Leen, balss; Gints Pabērzs, saksofons; Latvijas Nacionālais Simfoniskais orķestris un Latvijas Radio bigbends; diriģents Guntis Kuzma. *Latgales vēstniecība "GORS", Rēzekne*

Starptautiskais Saulkrastu džeza festivāls

15.-20. jūlijs, piedalās Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas un Rīgas Doma Koņa skolas bigbendi, grupa "Very Cool People" un mūziķi no ārvalstīm. *Saulkrastu estrāde*

Kameramūzikas festivāls "Sansusī"

9.-11. augusts. Kameramūzikas festivāls katru gadu pulcē laikmetīgās mākslas mīļotājus no visas pasaules un, ievēdot tos mežā, pasniedz lieliskāko tābrīža mūziku, teātri, cirku un gabiņu dejas. *Susējas pagasta māja, Aknīste, Aknīstes novads*

Baltijas džeza festivāls "Škiuņa džezs"

30. augusts, džeza mūzikas koncerts "Etno+džezs", JVLMA etnodžeza projekts un *Siim Aimla* kvartets (Igaunija). *Lūznavas muiža, Rēzeknes novads*

31. augusts, koncerti, kuŗos piedalās festivāla meistarklašu ansamblis, diksilends "Sapņu komanda", grupa *Sambossa* (Lietuva) un Rēzeknes bigbends. *Lūznavas muiža, Rēzeknes novads*

„Vēlos, lai lepnums, kāds ir man, būtu ikvienam”

Latvijas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš intervijā Ligitai Kovtunai

Latvijas valsts visaugstākā līmeņa vadībā šobrīd abi ir trimdas jeb diasporas cilvēki – jūs, kas dzimis un skolojies Amerikā, un Valsts prezidents Egils Levits, kas izglītību ieguvis un karjēru veidojis, ilgāku laiku dzīvojot Vācijā. Vai tā kāda pazīme, likumsakarība vai varbūt perspektīva?

Drīzāk tas ir apliecinājums, ka nav nekādas atšķirības, no kurienes cilvēks nācis, vai viņš dzimis, audzis, skolojies diasporā vai dzimtenē. Gan tie, kuri emigrēja Otrā pasaules kara dēļ, gan tie, kas devušies prom vēlākajos gados – ikviens pieder Latvijai un ir spējīgs strādāt Latvijas labā. Vēl vairāk – valstij ir vērtīga tā pieredze un izglītība, ko Latvijas pavalstnieki iegūst, arī nepārceļoties uz dzīvi ārpus dzimtenes, – ceļojot, studējot, strādājot ārzemēs. Jo plašāka pieredze, valodu zināšanas, profesionālās prasmes utt., jo labāk Latvijai. Par valodām – mazai tautai, kā rāda dzīve, ir jāprot vairākas valodas, un arī Latvijā, līdzīgi kā Luksemburgā, Zviedrijā, Dānijā un citur, cilvēki prot vismaz divas, trīs un vairāk valodas, īpaši jaunā paaudzē.

Un vēl kāds pārlicinošs fakts – mana kolēģa Eiroparlamentā Sandra Kalniete ir dzimusi Sibīrijā, izglītojusies PSRS, viņas liktenis ir spoguļattēls manējam, bet – mēs abi nonācām vienā un tai pašā konkrētā vietā – Eiropas Parlamentā, abi pārstāvējām savu valsti, un mūsu abu likteni ir cieši savijušies. Vektoru, kur satiekas latviešu ceļi, ir daudz.

Jūsu lielākie pārsteigumi – patīkamie, nepatīkamie – jeb izaicinājumi, stājoties valdības vadītāja amatā – pēc ilgāka laika, kopš Latvijā darbojāties biznesā, tad kā valdības ministrs, politiķis, Eiroparlamenta deputāts?

Politikā esmu kopš 2002. gada, tāpēc pārsteigumu, ne patīkamu, ne nepatīkamu, man nav. Varu gan gluži skaidri pateikt, kas bija mans lielākais emocionālais „pārsteigums” – mana kā valdības vadītāja vizīte Vācijā šā gada martā, kad stāvēju blakus Vācijas kanclerei Angelai Merkelei un Vācijas armijas orķestris atskaņoja vispirms Latvijas himnu (orķestris spēlēja perfekti, gluži kā mūšējais!), pēc tam Vācijas himnu. Atminos, kā vācu virsnieks, kas man kā Latvijas valdības vadītājam atdodot godu, skatījās tieši acīs, un es domāju – ak, Dievs! Es te stāvu Berlīnē, uz paaugstinājuma, blakus Merkelei, kuŗa ir viena no ietekmīgākajām personām pasaules politikā, skan „Dievs, svētī Latviju!” – manai valstij par godu! Kā pasaule ir mainījusies, ja vēl atceramies mūsu valstu visai sarežģīto attiecību vēsturi! Nu esam ciešākie sabiedrotie, mēs, Latvija, esam līdzvērtīgi visiem citiem... Joprojām kļūstu emocionāls, to atminoties.

Es, savukārt, ļoti emocionāli sekoju jūsu runai Eiropar-

lamentā 17. aprīlī, pēc ilgāka pārtraukuma izjutot patiesu lepnumu par savas valsts priekšstāvi...

Lepnumu un gandarījumu izjutu arī, strādājot Eiropas Padomē, kur ap vienu galdu sēž Eiropas valstu vadītāji, neraugoties uz to, vai viņi pārstāv lielu vai mazu valsti, jaunu vai vecu, no vecās Eiropas vai no Austrumeiropas – visi bauda vienādas tiesības. Tas ir fantastiski – mēs, Latvija, esam kopā ar viņiem. Minētājā brīdī, kad skanēja mūsu himna, acumirkli

tātā – ļoti daudzi „minsterieši” šobrīd dzīvo un strādā Latvijā!

Pat kori atjaunoja, un Ministeres latviešu koris nule Rīgā svinēja savu 40. gadadienu!

Koŗa vadītājs Mārtiņš Zandbergs bija manas klases audzinātājs un fizikas un matemātikas skolotājs. Lielisks skolotājs! Latviešu valodu un literātūru mācīja Valentine Lasmane – apbrīnojams cilvēks, kas ļoti stiprināja mūsu latvisko garu un patriotismu. Egils Levits arī bija mans skolotājs, kuŗš iemācīja ne tikai pārzināt fak-

protams, smagi skāra arī Latviju un, pateicoties Valŗa Dombrovska valdībai, tika sekmīgi atrisināta... Tie ir ļoti, ļoti nopietni izaicinājumi. Nu ir mana iespēja pievērsties tiem jautājumiem, kuŗu risināšanai pietrūcis laika, spēju, citkārt arī politiskās gribas. Runājot par jūsu nosauktajiem radikālākajiem aspektiem, esmu pārliecināts, ka, daudz saprātīgāk saimniekojot, arī ar mūsu ricībā esošajiem ierobežotajiem finanŗu resursiem, var padarīt vairāk un efektīvāk.

iedzīvotājiem kvalitatīvu veselības aprūpi, transportu un izglītību, bet ir arī tādas, kuŗām gluŗi vienkārši nav nodokļu bāzes, lai pienācīgi paveiktu ikvienu no minētajām jomām. Un bērns, kas dzimis ģimenē, kuŗa dzīvo šādā mazajā pašvaldībā, ne vienmēr tiek nodrošināts ar kvalitatīvu izglītību, un tas nav pieļaujams. Sakarotojot, optimizējot pašvaldību skaitu, ir iespēja visus infrastruktūras resursus sapludināt centros – pilsētās, kur jau ir labas skolas, veselības aprūpes iestādes utt. Diskusiju vērti īstenībā ir tikai saimnieciskie aspekti, tas, kur novilkt robežas, lai cilvēkiem būtu ērti. Attiecībā uz skolām – saprātīgi ir atstāt laukos tikai pamatskolas, bet vidusskolas pārcelt uz minētajiem centriem. To izdarot, iespējams arī veiksmīgi atrisināt izglītības satura reformu, vienlaikus ļaujot nodrošināt intereŗu izglītību tādā līmenī, lai skolēni veiksmīgi varētu uzsākt studijas augstskolā. Pēc Izglītības un zinātnes ministrijas datiem, šobrīd Latvijā vairāk nekā 60 vidusskolas neatbilst kritērijiem, respektīvi – ir slēdzamas. Turklāt – vidusskola ir starpposms ceļā uz augstskolu, bet, ja jaunieši nepoŗas studēt, viņš pašreizējā situācijā arī netiek nodrošināts ar praktiskām iemaņām. Paradokss ir arī tas, ka, piemēram, matemātikas eksāmena sekmības rezultāts valstī vidēji ir 40%, bet atsevišķās skolās sasniedz 90%, un daudzi mūsu jaunie talanti plūc laurus pasaules līmeņa matemātikas sacensībās. Kāpēc gan bērnam, kas nepoŗas uz augstskolu studēt matemātiku, jāliek apgūt šo mācību priekšmetu visaugstākajā līmenī.

Vai arodizglītība Latvijā nav pavisam „aizlaista atmatā”?

Nē, tā nav, ir spēcīgas arodskolas, kur aptuveni 40% jaunieŗu apgūst amatus. Vajadzētu būt tā, lai šis skaitlis sasniegtu 50%. Vācijā, kur amati tiek godāti, arodizglītību apgūst 60% jaunieŗu. Ir taŗu skaidrs, ka ne jau visi jaunieŗi ir akadēmiski orientēti, un arī arodu prasme ir jāpadara par prestiŗu, „diploma jēdzienu”. Līdz šim Latvijā meistara – santechniķa vai elektriķa – arods ir vairāk tāds kā „anekdotu jēdziens”. Labi amata meistari pasaulē ir cienjami un augstu atalgoti.

Mūsu lasītājiem labi zināmais Dr. Uģis Gruntmanis ir atgriezies Latvijā ar bagātīgu Amerikas pieredzi un ļoti aktīvi runā par sociālās nevienlīdzības, skaidrāk izsakoties – nabadzības ietekmi uz iedzīvotāju veselību un dzīves ilgumu.

Ja cilvēkam ir labs darbs un laba alga, Latvijā ir pieejama ļoti laba veselības aprūpe. Arī medicīnas izglītība. Aizvien vairāk jaunieŗu no Eiropas, ne vien no Lībānas un Indijas, izvēlas medicīnas studijas Latvijā. Galu galā sanāk, ka mūsu augstskolas „gādā” speciālistus ārzemēm, un tas ir jāmaina.

(Turpināts 8. lpp.)

No Krišjāņa Kariņa runas Eiropas Parlamentā Strasbūrā š. g. 17. aprīlī // FOTO: EBS

“Naudas atmazgāšana ir visas Eiropas problēma. Kopš kļuvu par premjēru, es uzsāku savas mājas sakārtošanu, jo man nav pacietības gaidīt, kamēr visi pārējie izdarīs savu darbu.

Bet šī cīņa nedaudz atgādina žurku iznīdēšanu. Es varu izdarīt visu, lai manā mājā nebūtu žurku. Bet kā ar maniem kaimiņiem? Noziedznieki varētu būt šobrīd pametuŗi Latviju, bet es esmu pārliecināts, ka diemžēl viņi nav pametuŗi Eiropu. Tāpēc mums ir jāiztīra viss rajons.”

pārskrēja arī apziņa par to, kur tad es uzaugu – ASV, Delaveras mazpilsētas priekšpilsētā, un ceļš mani aizvedis te, kur esmu. Lepnums vadīt savas valsts valdību ir neapprakstāms, un es vēlos, lai lepnums, kāds ir man, būtu ikvienam no mums.

Abi ar jaunieŗlēto Valsts prezidentu Egilu Levitu esat „minsterieŗi”. Ko jums iedeva Ministeres Latvieŗu ģimnazija?

Pirmām kārtām vēlos atzīmēt, ka uz Ministeres ģimnaziju devās trimdas jaunieŗu sava veida at-lase, proti, turp aizbrauca jaunieŗi no tās latvieŗu sabiedrības daļas, kas jau bija aktīva, kas gribēja, lai viņu bērni turpinātu un papildinātu savu izglītību latvieŗu valodā. Turklāt – arī paŗi jaunieŗi to gribēja, jo ņi skola bija kā magnēts, kas pievilka, tā bija vide, kuŗā valdīja apbrīnojams patriotisma gars. Rezul-

tus, bet arī argumentēt, vērtēt. Tā bija spēcīga skola.

Jūsu kā valdības vadītāja pārziņā nonāca smagi izaicinājumi – iesāktas nepabeigtas, mainīgas reformas pašos radikālākajos valsts nozīmes aspektos – izglītība, veselības aprūpes reforma, teritoriālā reforma. Vai esat sev raksturīgi optimistisks arī to risināšanā?

Tas viss ir process, un valdības darbu saredzu tā sakārtošanā. Latvijas valsts ir piedzīvojusi milzu maiņas, nav daudz valstu un sabiedrību pasaulē, kas tādas pieredzējuŗi. Pāriet no vienas sistēmas uz pavisam citu, kad bija jāpārdzīvo privatizācijas procesi, orientācijas maiņa uz Eiropas Savienību un NATO, nerunāsim par finānciālām, ekonomiskām un psiholoģiska rakstura pārmaiņām, tad vēl lielā pasaules ekonomiskā krīze, kas,

Vai Latvijas valstī ir beidzot izmēzta oligarchu ietekme?

Naudas varas tieŗa ietekme politikā, it īpaŗi valdoŗajā koalīcijā, tieŗām vairs nav jūtama. Valdības partijas ir brīvas pieņemt lēmumus, kas nav kādas ņauras intereŗu grupas lokā un tas izpauŗas jau tagad, piemēram, īstenojot teritoriālo reformu. Nav kļajas pretestības. Protams, nevaru apgalvot, ka nu visi un visur būs apmierināti ar reformas iznākumu, bet – ir sākusies diskusija un arī konkrēta darbība.

Territoriālo reformu jau gadiem gaida un uzskata par nepiecieŗamu, bet nu ir daudz neapmierināto.

Nō ņis teritoriālās nesakārtotības pirmām kārtām un visvairāk cieŗ bērni. Proti, Latvijā ir gan spēcīgas pašvaldības, kas spēj nodroŗināt saviem

„Vēlos, lai lepnums, kāds ir man, būtu ikvienam”

Latvijas Ministru prezidents **Krišjānis Kariņš** intervijā **Ligitai Kovtunai**

(Turpināts no 7. lpp.)

Runājot par sociālo nevienlīdzību – tā ir milzīga netaisnība, ka valsts nevar nodrošināt medicīnas pamatpakalpojumu pieejamību itin visiem iedzīvotājiem labā kvalitātē un saprātīgā laikā. Valstij ir jānodrošina saviem pavalstniekiem tā sajūta, ka par viņiem gādā.

Latviešiem ir gēnos rūpēties par savu vecāko paaudzi, jaunās ģimenes Latvijā šobrīd gādā gan par saviem bērniem, gan vecākiem, jo pensijas ir ļoti mazas. Un tas slogs ir par lielu. Valstij jāprotas! Esam neliela sabiedrība, un nevaram atļauties, ka kādam iet secen valsts aprūpes sistēma. Tad arī varam cerēt, ka atgriezīsies aizbraukušie valstspiederīgie.

Jūsu teiktajā saklausu – „mēs sakārtosim”. Sakārtosim visu un tad aicināsim aizbraukušos mājās? Vai nesānāk pretruna?

Nesaskatu pretrunu un arī nebūtu nedomāju, ka visi aizbraukušie tūlīt atgriezīsies. Pro-

tams, būtu labi, ja atgrieztos lielākā daļa. Bet vislabāk būtu, ja neviens pat neiedomātos par

došanos prom no savas valsts. Viens no šīs valdības lielākajiem izaicinājumiem turpina

būt cilvēku skaita samazināšanās. Pēdējos četros gados valsts ir izdevusi vairākus sim-

tus miljonu eiro, lai veicinātu dzimstību. Rezultātā Latvijā šobrīd ir viens no augstākajiem dzimstības rādītājiem Eiropā – 1,7 bērni uz vienu sievieti. Bet mums vajag, lai būtu divi un vairāk... Sabiedrībai Latvijā ir raksturīga tādas pašas tendences kā citur pasaulē – dzimst mazāk bērnu, sabiedrība urbanizējas. Pagājušā gadsimta 80. gados 47% mūsu valsts iedzīvotāju jau dzīvoja pilsētās. Lai arī mēs ļoti mīlam laukus, sen vairs neesam pastorāla sabiedrība, kur norma ir četri pieci bērni ģimenē. Tātad – jāisteno vieda politika, kas nodrošina darbaspēku valsti, jātiek vaļā no zemo ienākumu slazda, jādara viss, lai cilvēkiem nebūtu iemeslu doties prom no valsts, bet būtu daudz iemeslu, lai atgrieztos mājās.

Jūs joprojām esat avīzes *Laiks* abonents un lasītājs. Ko novēlat mūsu avīzei tās 70. jubilejas gadā?

Lai spēks un enerģija redakcijai, lai entuziasms lasītājiem!

Būdams veselīga dzīvesveida atbalstītājs, Krišjānis Kariņš pēc iespējas par pārvietošanās līdzekli izmanto velosipēdu // FOTO: Timurs Subhankulovs/Latvijas Avīze

Otrie Eiropas latviešu kultūras svētki (ELKS II) Dublinā izskanējuši

(Turpināts no 1. lpp.)

Galvenā ELKS II organizatore – Latviešu biedrības Īrijā priekšsēde Inguna Grietiņa-Dārziņa, uzrunājot klātesošos, pauda neviltotu prieku par izcilo kopdarbu: “Mēs esam lepnī par savu Latviju un tās spēcīgo Dziesmu un deju svētku tradīciju, kuŗu mēs nesam sevī paaudzū paaudzēs un ar kuŗu lepojāmies, lai kuŗā pasaules malā dzīvotu. Vislielāko paldies vēlos teikt visiem dalībniekiem, māksliniecišķo kopu vadītājiem, organizātoriem, atbalstītājiem un mūsu visu ģimenēm. Dosim šo dvēseles maizi cits citam, no sirds uz sirdi, lai visā pasaulē izskan spēcīgā latvieša balss.”

Šo lielo darbu bija iespēja paveikt, pateicoties komandai, kuŗas sastāvā brīvprātīgi darbojās 29 cilvēki un septiņas darba grupas. Svētku atklāšanas pasākumā Latvijas kultūras ministre pasniedza Pateicības rakstus organizātoriem un Rīcības komitejas pārstāvjiem Ingunai Grietiņai-Dārziņai, Kaspāram Bergšteinam, Rutai Čepulei, Jurim Ekstam, Lienei Eškinai, Indrai Jākobsonei, Rolandam Kokinam, Gunai Pivorai, Ievai Reinei, Santai Siliņai, Laurai Zemvaldei un Ingai Zvirgzdiņai.

ELKS II Māksliniecišķās padomes pārstāvji no astoņām valstīm – Ilmārs Millers, Lilija Zobens, Aiga Kunicka, Jolanta

Strazdiņa, Laura Šmideberga, Andra Baltmane un Ruta Čepule – arī saņēma kultūras ministres apbalvojumus un pateicības.

Svētkos visplašāk pārstāvētas bija Lielbritānija ar deviņām un Īrija – ar septiņām māksliniecišķajām kopām, tai skaitā divām bērnu grupām no Dublīnas. Vēl svētkos piedalījās kopas no Beļģijas, Igaunijas, Itālijas, Latvijas, Luksemburgas, Nīderlandes, Norvēģijas, Somijas, Šveices, Vācijas un Zviedrijas, kā arī individuālie dalībnieki no Austrijas, Francijas, Islandes, Krievijas un Ukrainas.

Vēlās vakara stundas dalībnieki lustīgā danču solī aizvadīja īru krodziņā *Murray's Pub*,

spēlējot folkloras kopām „Dūdalnieki” (Lielbritānija) un “Stokholmas spēlmaņi” (Zviedrija).

Sestdien, 15. jūnijā, pēc rīta kopmēģinājuma dalībnieki devās krāšņā gājienā pa Dublīnas pilsētas ielām, kas aizvija līdz *Smithfield Square*, kur Dublīnas pilsētas dome bija atvēlējusi vietu Lielkoncertam. Te darbojās arī bagātīgs Amatnieku

tirdziņš, notika aktivitātes ģimenēm ar bērniem un jauniešiem.

Svētku noslēguma ballē *Old Belvedere Rugby Club* spēlēja grupa „Austrumkalns” (Lielbritānija) un īpašie viesi *Raxtu Raxti* (Latvija), kas kopā ar citiem svētku dalībniekiem sadziedājās un dalījās priekā par latvisko kopabūšanu.

MŪSU LAIKAM ŠOGAD – 70!

Laiks

L A T V I E Š U L A I K R A K S T S A M Ē R I K Ā

N. 1. Tuesday - November 8th

LATVIAN WEEKLY "LAIKS" (TIME)

Helmars Rudzitis, Publisher.

Editorial and Business Office

6643 Bergen Place, Brooklyn 20, N. Y.

Phone TErrace 6-6382.

Subscription Rates. USA, Canada & elsewhere
3 months — \$3.00, 6 months — \$6.00, 1 year — \$11.00.

Advertising rates on application.

(Turpinājums no Nr. 20)

Sūtniecību atbalsts skautu vēsturei

Skautu organizācijai V. Klētnieka grāmatas "Latviešu skautisma 40 gadi" izdošanai ievērojamu atbalstu sniegušas Latvijas sūtniecības. Sūtnis K. Zariņš šim nolūkam ziedojis 40 dolaru, bet sūtniecība Vašingtonā pieteikusi iegādāties šo grāmatu par 50 dolariem.

***

Latvieša novēlējums labdarībai

Saskaņā ar Kalifornijas bankas paziņojumu Portlandē, Oreonā, 120 000 dolaru 1951. gadā vienu tuļā mirušā latvieša Jēkaba (James) H. Millera testamenta novēlējumā līdzīgās daļās saņems Amerikas vēža pētīšanas biedrība, Oregonas neredzīgo skola un Stanfordas medicīnas skola. Millers iecerojis Amerikā jau pirms lielās depresijas laikiem, ilgus gadus strādājis kokmateriālu sabiedrībās. 1932. gadā, kad depresijas sekās akciju tirgus sasniedzis viszemāko līmeni, viņš savus nelielos ietaupījumus ieguldījis akcijās.

***

"Dievs, Tava zeme deg!" autors Amerikā

Noguris, bet ar lēnīgi zēnisku smaīdu zilajās acīs un vieglu sarmu blondās galvas denišos, sestdienas rītā agri, jau pirms saullēkta, pēc 19 stundu bezapstājas lidojuma no Zviedrijas klinšu šērām Ņujorkas Idlewild lidlaukā ieradās dzejnieks un cīnītājs. Latvijas likteņu režis Andrejs Eglītis.

Daugavas Vanagu un Amerikas latviešu jaunatnes apvienības aicināts, viņš divu mēnešu turnejā pa ASV latviešu kolonijām nesis vēsti par dzimtenes likteņiem un skandēs savu jauno dzeju ciklu "Jaunās dziesmas".

***

30 000 dolaru LAIKA abonentiem

30 000 dolaru ir tā summa, ko apgāds Grāmatu Draugs uz Lieldienām izdala Laika abonentiem, lai veicinātu nacionālās kultūras pamatbalsta – latviešu grāmatas plašāku iziešanu tautā. Ar šo numuru visi Laika abonenti ASV un Kanadā vairāk nekā 10 000 saņems īpašus "grāmatu dolarus", katrs abonents 3, kas tiem uz Lieldienām dod iespēju iegādāties jebkuru Grāmatu Drauga izdoto, vēl krājumā esošo grāmatu, maksājot par katru vienu "grāmatu dolaru" un pārējo istā naudā. Katrs Laika abonents, ja tas pasūtīnājumu un samaksu piesūta tieši Grāmatu Drauga kantorim Bruklinā līdz

Lieldienām, šādā kārtā ar saviem "grāmatu dolariem" var ietaupīt trīs istos dolarus, resp., saņemtos kā dāvinājumu par to, ka atsaucies aicinājumam neaizmirst latviešu grāmatu.

***

Staļins un Ļeņins Bībelē

Flāmu laikraksts *Gazet van Antwerpen* ziņo, ka Afrikas zulu nēģeru ciltij nesen izdalītas bībeles, kas tulkotas zulu valodā. Pārbaudot tās tuvāk, izrādījies, ka vecajā derībā figurē ne vien Noass un Ābrams, bet arī Staļins un Ļeņins. Bībelē ļoti veikli kombinēta vecās derības mācība ar krievu boļševiku partijas vēsturi. Tekstā iespiestas pat "praviešu" Staļina un Ļeņina bildes. Domā, ka zulu Bībeles tulkojums izdarīts Maskavā un nēģeriem tās izdalījis padomju pārstāvis Pretorijā Dienvidāfrikā.

***

Latvietis vadīs molu izbūvi

Ūdensbūvju sabiedrība *Canadian Dredge and Dock Co. Ltd.* uzņēmusies viļņlauža mola izbūvi En ezerā Līmingtonas zvejnieku ostas aizsardzībai. Par būves vadītāju – superintendentu – izraudzījusi ūdenslīdzēju Valentīnu Pāvulu, kas kopš diviem gadiem strādā minētās firmas dienestā. V. Pāvuls, kas pēc lielāka darba pabeigšanas divas nedēļas pavadīja atvaļinājumā pie ģimenes Toronto, šajās dienās dodas uz Kingstonu, kur sagatavos prāmjus, lai pēc navigācijas sezonas atklāšanas 15. aprīlī dotos uz jauno darbavietu, kas atrodas Kanadas vistālāk dienvidos izvīzītā stūrī, netālu no Vindzoras. Jaunā ostas mola izbūve jāpabeidz vasarā.

***

Viju Vētru aicina uz Indiju un Fidži

Baleta māksliniece Vija Vētra Melburnā, kas Austrālijā paspējusi sarīkot jau septiņus patstāvīgus deju vakarus, saņēmusi solījumu par varbūtējas stipendijas

iegūšanu studijām kādā Indijas deju akadēmijā.

V. Vētras lielākā mīlestība ir indiešu dejas. Viņas pēdējā deju vakarā Adelaidē kāds indiešu žurnālists bija ieradies zālē ar Indijas tempju vīraku, lai, pēc indiešu parauga, iesvaidītu skatuvi. V. Vētra aicināta dejoj arī Fidži salās. Māksliniece tagad regulāri uzstājas televīzijas raidījumos Melburnā. V. Vētrai Melburnā ir arī nelieta studija, kurā viņa māca ekspresīvās, klāsiskās, rakstura un indiešu dejas.

***

Kā top Ņujorkas latviešu nometne Katskiļu kalnos

Lielākais latviešu sabiedriskā kopdarba veikums līdz šim Amerikā solās būt Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes vasaras nometnes izbūve Elka parkā, Katskiļu kalnos, iegūtajā 73 akru lielajā īpašumā. Ar darba talkām tur paredzēts uzcelt telpas, kas dos vairāk nekā 10 000 kvadrātpeđu grīdas platības.

Aina Katskiļos tagad

Ko tas nozīmē, var iedomāties, ja atceramies, ka parastajā trīs guļamistabu ģimenei mājā (5 telpas) vidēji ir aptuveni 800 kvadrātpeđu grīdas platības. Īpašums atrodas lieliskā vietā kalnu nogāzē, ar skaistu mežu, pļaviņām un uz īpašumam caurtekošas upītes uzstādīnātu ezeru. Grūti iedomāties vasaras pavadīšanai izdevīgāku vietu. Iepērkot šo īpašumu un stājoties tajā pie vasaras nometnes izbūves, draudze vadījusies no vispārēja novērojuma un atzinuma, ka blakus ģimenes audzināšanai un latviešu skolai vasaras nometnes ir drošākais tilts bērniem uz latviešu sabiedrību, tās centieniem un pasaules skatījumu. Tā, ja atzīstam, ka dievkalpojumi mātes valodā ir istākais veids reliģiskajai dzīvei, rūpes par jaunatnes latvisko audzināšanu nav tikai izglītības un nacionāls jautājums, bet arī eksistenciāls katras draudzes uzdevums.

***

Māksla un mākslinieki

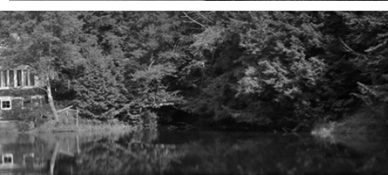
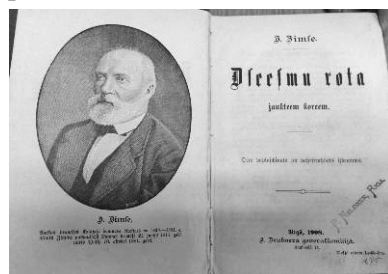
Prof. R. Zariņa zīmējums "Mežā" bija izstādīts Austrālijas latviešu 5. kultūras dienu gleznu skatē Sidnejā. Katalogā tam izrādījās pielikta cena – 500 austrāliešu mārciņas (ap 1200 dolaru)! Austrālijā atrodas daudz prof. R. Zariņa darbu. Tos no Latvijas izglābuši mākslinieka

radinieki. • Rietumaustrālijas latviešu kultūras dienās Pērtā lielu uzmanību sagādāja V. Štāla, referējot par Raini. Referente saistīja ar tādu datu un notikumu izklāstīšanu par dzejnieku, kas līdz šim nav publicēti. V. Štāla šos materiālus ieguvusi no sava tēva, kas bijis Raina tuvs personīgs draugs.

***

Atrasts Cimzes dziesmu rotas eksemplārs

Ja ziņas neviļ, tad līdz šim velti bija meklēts pēc kāda brīvajā pasaulē nokļuvuša Jāņa Cimzes "Dziesmu rotas" eksemplāra. Bet tagad viens eksemplārs "Dziesmu rotas" vīru koņiem atradies pie kāda tautieša Toronto.

Lai atradums kļūtu pieejams arī šī dziesmu krājuma pavairošanai, būtu labi, ja pieteiktos pieteikami interesenti. Iniciatori būtu ļoti pateicīgi, ja interesenti pieteiktos pēc iespējas vairāk – ar koņi, biedrību starpniecību vai līdzīgi.

***

Baltieši nekad netiks aizmirsti

50 miljoniem amerikāņu ir saknes ar padomju apspiesto Eiropas tautu izcelsmi. Savā runā 16. jūnijā Aizvesto piemiņas aktā Taunholā norādīja konferences prezidents Jenas Balkunas. Viņš sacīja, ka "ja apvienojas kopīgā frontē un jāprasa, lai atbrīvošanas jautājumā mūsu valdība no vārdiem pāriet uz darbiem un dara to tūlīt." To pašu dažādās variācijās uzsvēra arī citi runātāji un sveicēji, apliecinot, ka ASV nekad neaizmirsīs baltiešu tautas, līdz tās nebūs atguvušas brīvību. Pēc īsas akta vadītāja K. Stankevica uzrunas plašāku stāvokļa iztirzājumu sniedza galvenais runātājs, kongresmenis Kenets Kītings (*Keating*), uzsvērot, ka 120 000 baltiešu deportācija divās 1941. gada jūnija dienās atrāva savām tēvzemēm 2 procentus iedzīvotāju, kas Savienoto Valstu mērogā nozīmētu 3,5 miljonus. ASV nekad neaizmirsīs padomju barbarisma aktu un nekad neatzīs baltiešiem

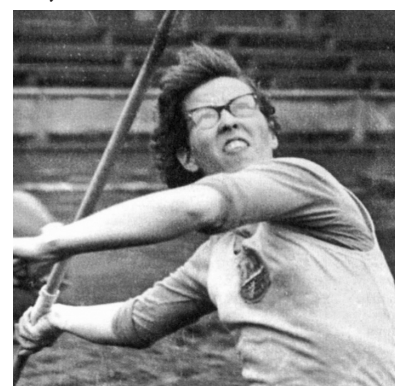
uzspiesto jūgu un nekad neatteiksies meklēt ceļu padomju apspiesto tautu atbrīvošanai mierā līdzekļiem.

***

Kā veicās latviešiem olimpisko spēļu laukumā

Melburna. Sešpadsmitās Olimpiskās spēles, kas beidzās pagājušajā nedēļā, sagādāja traģisku noskaņu pilnus brīžus šī sarīkojuma apmeklētājiem – Austrālijas latviešiem. Cilvēki stadionā raudāja, kad par godu pirmajai latvietei, kas izcīnīja olimpisko zelta uzvaras medaļu šķēpa mešanā – Inesei Jaunzemei –, mastā uzvijās sarkanais karogs un orķestris spēlēja "Mēs brīvie un laimīgie padomju ļaudis..." Varēja redzēt arī saviļņotus latviešus, kad tie stadionā vēroja diska metēju Oto Grigalku sarkanā krekla, baltās biksītēs un sarkanās zeķēs.

Olimpiskās zelta medaļas izcīnītāja šķēpa mešanā Inese Jaunzeme ir 22 gadus veca un lieto acenes. Viņai Rīgā aug meitiņa. Kad es sportisti apsveicu ar zelta medaļas iegūšanu, I. Jaunzeme likās priecīga, bet mazrunīga. Viņa teica: "Man Austrālijā patīk labi, bet es tomēr gribu ātrāk tikt mājās."

Ineses Jaunzemes "zelta" šķēps Melburnas Olimpiskajās spēlēs

Liekas, Ineses rokās ir varens spēks, jo uzvaras izcīnīšanā viņas galvenais palīgs nekādā ziņā nebija tehnika. Šajā ziņā visvairāk žilbināja ceturtais vietas ieguvēja čekiete Dana Zatopkova. Inese Jaunzeme tomēr uzvarēja arī krievu pasaules rekordisti Naģeždu Kanajevu.

Šķēpa mešana sievietēm Olimpiskajās spēlēs Melburnā latviešiem vispār bija panākumu diena, jo sudraba medaļu ieguva E. Laipenieka un J. Stendzenieka trenētā čiliete Marlēna Ārena, kuņas dzīslās rit vācu asinis. Marlēna Melburnā uzvedās visai bravurīgi, jo apskurba no tās skaituma dievinātājiem un ne E. Laipeniekam, ne arī citiem saviem pārstāviem daudz neklausīja. Īsi pirms olimpiskās šķēpa mešanas E. Laipenieks lūdza Marlēnu ierasties treniņā, bet viņa atteicās.

(Turpinājums sekos)

Cēsis atver grāmatu “Latvijas klusie varoņi. Sirdsapziņas uguns”

14. jūnijā ekspozīcijas “Sirdsapziņas uguns” mājvietā Cēsīs notika lasītāju atzinīgi vērtētās grāmatas “Latvijas klusie varoņi” atkārtotā un papildinātā izdevuma “Latvijas klusie varoņi. Sirdsapziņas uguns” atvēršana.

Pirmā grāmata, kas iznāca 2017. gadā, isā laikā tika izpārdota. Tās iznākšanu gaidīja daudzi, kas bija atsaukušies grāmatas autoru Pētera Bolšaiša, Agneses Lūses un Annas Žigures publiski izskanējušajam aicinājumam sniegt ziņas par līdzcilvēku glābšanas gadījumiem gan padomju, gan nacistu okupācijas laikā. Atsaucība bija diezgan liela, par spīti tam, ka, kopš Latvijas sabiedrība piedzīvoja okupācijas traumu, aizritējuši vairāk nekā septiņdesmit gadi.

Grāmatas ievadā autori norāda: “Patiesībā šis ir tikai pirmais solis ceļā uz mērķi meklēt un atrast tādu cilvēku vārdus, ar kuriem mūsu sabiedrība var lepoties. Tas nekas, ka viņi ir dzīvojuši un darbojušies pirms vairāk nekā pusgadsimta. Mūsu tautai ir jāapzina un jāzina savi varoņi, jo viņu rīcība ir kā saknes Latvijas sabiedrības šodienai un nākotnei.”

Ekspozīcijas “Sirdsapziņas uguns” vadītāja un viena no grāmatas autorēm Elīna Kalniņa atver grāmatu kopā ar izdevēju Ligitu Kovtunu, autoru un atbalstītāju Pēteri Bolšaiti un mākslinieci Daigu Brinkmani

Ar līdzīgu pārliecību tapa aizvadītā gada 23. augustā atklātā pastāvīgā ekspozīcija “Sirdsapziņas uguns”, kuŗas satura kodols ir pašai izziņotā un dros-

mi apliecināši kādreizējā Cēsu apriņķa iedzīvotāju pretošanās stāsti, kas eksponēti padomju okupācijas laika īslaicīgās aizturēšanas izolatora kamerās Pils-

ielas 12. nama pagalma ēkā Cēsīs. Grāmatā “Latvijas Klusie varoņi. Sirdsapziņas uguns” ir iekļauti seši stāsti no Cēsu ekspozīcijas.

Grāmatas ideja pieder Liepājas ebrējam, profesoram Eduardam Andersam (Alperovičam), kuŗam kopā ar māti izdevās izglābties no holokausta. Viņš

gadiem ilgi nodarbojies ar ebrēju glābēju pētniecību, un grāmatā apkopoti vairāki viņa atklātie varonības stāsti. Eduards Andersss tāpat kā viens no grāmatas autoriem Pēteris Bolšaitis līdz šim ir nesavtīgi atbalstījuši un turpina atbalstīt ekspozīcijas “Sirdsapziņas uguns” darbību Cēsīs.

Grāmata izdota seriāla
Laika grāmata.

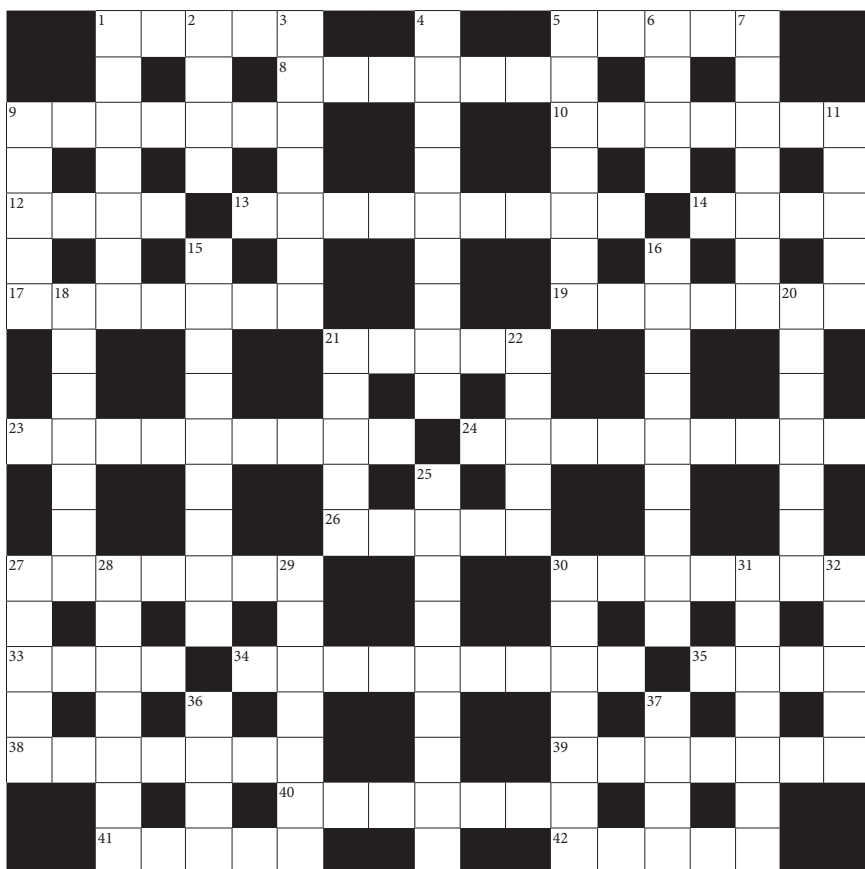
To varat iegādāties grāmatu tirdzniecības vietās ASV – nosūtot adresi un čeku par USD 20,-

(t.sk. pasta izdevumi)

Inesei Zaķis, 6051 A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715, USA

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

tišanās novēršanai. 16. Minerāls – kālija un magnija chlorīda dubultsāls. 18. Ostas pilsēta Kanadā. 20. Bieži sastopama, raksturīga. 21. Pagalmi. 22. Vīrieša vārds (*septembrī*). 25. Z. Skujiņa romāns. 27. Kaķu dzimtas dzīvnieks. 28. Pilsēta Indijas austrumos. 29. Vertikāla šachta pazemes komunikāciju vizuālai kontrolei. 30. Zari vai stumbri ar diviem žuburiem. 31. Norvēģu polārpētnieks (1861-1930). 32. Viegls, jautra satura priekšnesums. 36. Itāliešu režisors, aktieris (1901-1974). 37. Trauks maizes mīklas gatavošanai.

Sastādījis
Kārlis Pētersons

Krustvārdu mīklas
(BL Nr. 22) atrisinājums

Līmeniski. 1. Divmastu buru kuģis ar taisnām burām abos mastos. 5. Zupas. 8. Zemeslode. 9. Šaujama ieroča stobra kanāla diametrs. 10. Sīrijas galvaspilsēta. 12. Zodiaka zvaigznājs. 13. Čemurziežu dzimtas lakstaugi. 14. Kallu dzimtas lakstaugs. 17. Kazrags. 19. Vulkāniskais masīvs Armēnijas kalnienē. 21. Parīzes piepilsēta. 23. Galvenā pazīme. 24. Ēdienreize. 26. Angļu polārpētnieks (1868-1912). 27. Vijīgas, atsperīgas. 30. Katoļu garīdznieku virstērpi. 33. Priēžu mežs. 34. Nasteidzīgi gājieni. 35. Masas

mērvienība angļu mēru sistēmā. 38. Skice, uzmetums. 39. Īss balēta, kinofilmā scenārija satura izklāsts. 40. Noslēguma josla, kas atdala sienu no jumta. 41. Lašveidīgo kārtas zivs. 42. Aina.

Stateniski. 1. Divdiģļlapju klases augs (nezāle). 2. Upe, kas veidojas, satekot Stendei un Rindai. 3. Secīgs pārskats. 4. Novada centrs Vidzemē. 5. Dēla sieva. 6. Alkoholiskais dzēriens. 7. Valdemārpils agrākais nosaukums. 9. Ģints kopiena skotiem un iriēm. 11. Puču dzimtas putns. 15. Sanitāri pasākumi lipīgu slimību izpla-

Līmeniski. 1. „Ronis”. 4. Lists. 6. Analogi. 7. Raports. 8. Epitēti. 10. Pārplinas. 13. Stators. 15. Svabads. 17. Kaira. 19. Patisoni. 20. Apollons. 21. Asare. 23. Barkass. 26. Pātagas. 29. Kalendārs. 30. Atstatu. 31. Kastete. 32. Lietuva. 33. Ietve. 34. Smēde.

Stateniski. 1. Replika. 2. Sastāvs. 3. Planieri. 4. Liedags. 5. Slepna. 7. „Ronis”. 9. Ingus. 11. Komisijas. 12. Batālists. 14. Turaida. 16. Drenāža. 17. „Kaija”. 18. Agave. 22. Atentāts. 23. Baiba. 24. Rieksti. 25. Stabule. 26. Parūkas. 27. Gavieze. 28. Svēte.

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

BRĪVĀ LATVIJA

Jaunākā informācija arī mūsu
sociālajos tīklos:

www.facebook.com/brivalatvija
www.twitter.com/briva_latvija

www.brivalatvija.lv

Atceramies varonības apdvesto 1919. gadu

“Aizstāvēt savu zemi līdz pēdējai iespējai..”

Latvijas valsts simtā dzimšanas diena ir sagaidīta un aizvadīta, bet svinības turpinās. Tieši šogad aprit simt gadu kopš Latvijas Armijas un pirmās Latvijas valdības tapšanas, 1919. gadā dibinātas arī daudzas kultūras un izglītības iestādes – Universitāte, Opera, Mākslas un Mūzikas akadēmijas, Nacionālā bibliotēka un Arhīvs. Bet tam visam paralēli – Brīvības cīņas bez kuŗu dalībnieku varonības Latvijas valsts nebūtu tapusi, latviešu un igauņu spēku uzvaras Cēsu kaujās, bermontiādes cīņas un citi notikumi. Un nebūtu tapusi arī bez tiem tūkstošiem cilvēku, kas pirms 30 gadiem sādēvēs rokās *Baltijas ceļā*. Tieši varoņiem un jaunas valsts veidošanai ir veltīts šis svinību gads.

Lai sajustu nemierpilnā – 1919. – gada vēsturisko notikumu garu, notiks daudzi vērienīgi sarikojumi. Šā gada 7. janvārī Liepājā ar svinīgu ceremoniju uz Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku kuģa tika aizsākti Latvijas Neatkarības kara un Latvijas armijas 100. gadadienai veltītie sarikojumi, jo tieši pirms simt gadiem Liepājā tika pieņemts mūsu valsts pastāvēšanai nozīmīgs un vēsturisks lēmums – “Aizstāvēt savu zemi līdz pēdējai iespējai”.

Liepājā, kuŗa pirms simt gadiem bija kļuvusi par Latvijas galvaspilsētu, norisināsies vērienīga vēstures rekonstrukcija – krastā no kuģa *Saratov* atkal izkāps Kārļa Ulmaņa Pagaidu valdība.

Būs kā 1919. gadā, kad tūkstošiem liepājnieku ar gavilēm krastā sagaidīja jaunās Latvijas Republikas valdību. Viena no rīkotājām, režisore un dziesminiece Maija Kalniņa saka: “Simt gadu vēlāk – precīzi tajā pašā laikā – valdība ieradīsies vēlē, aizvedot mūs visus simt gadu senajos notikumos. Vēl vairāk – mums ir iespēja būt daļai no tiem. Valdību kanālmalā sagaidīs tā laika liepājnieki un citas personas. Tieši tā, kā toreiz.” Iestudējumā piedalīsies teju 200 dalībnieku, tērti atbilstoši 1919. gadam. Kopskats veidots, balstoties uz šā notikuma fotografijām un liecībām. Varēsīm dzirdēt gan Pagaidu valdības runas, gan dziesmas, kas skanēja tieši pirms 100 gadiem Alfrēda Kalniņa koŗa izpildījumā. Dalībnieku vidū būs gan Liepājas teātra aktieri, kas atveidos Kārli Ulmani, Jāni Čaksti un ārvalstu misiju pārstāvjus, gan liepājnieki, kas ie-

Pagaidu valdības sagaidīšana pēc nokāpšanas no kuģa *Saratov* Liepājā 1919. gada 27. jūnijā // Archīva foto

jūtīsies tā laika tautas lomās – tēlos skolēnus, brīvprātīgos ugunsdzēsējus, jūrniekus, medmāsas un arī ministrus. Alfrēda Kalniņa koŗi atveidos Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra jauktais koris *Intis*. Rekonstrukcijā piedalīsies arī Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeti.

Cēsu stacijā līdz jūnija beigām varēs apskatīt atjaunoto bruņuvilcienu *Brīvība (Wabaudus)* rekonstrukciju. Gīdu vadībā varēs uzzināt daudz par bruņuvilciena vēsturi, kaŗavīru sadzīvi un bruņojumu.

“Rekonstruētais bruņuvilciens “Brīvība” (*attēlā*) gada gaŗumā apceļo Igauniju, pietājot vietās, kur pirms simt gadiem norisinājās Neatkarības kara cīņas. Šis autentiski rekonstruētais bruņuvilciens ir kļūvis par vienu no populārākajiem Igaunijas Simtgades notikumiem, Cēsu kauju Simtgades atceres laikā tas pietās Cēsīs – vietā, kur pirms simt gadiem latvieši un igauņi cīnījās par savu valstu neatkarību.

Stāsta Igaunijas Kaŗa mūzeja direktors Helars Lills. “Savulaik igauņu bruņuvilcienu radās veiksmīgas sagādīšanās rezultātā, taču to ieguldījums gan Igaunijas, gan Latvijas Neatkarības kara gaitā bija ārkārtīgi būtisks. Bez šo vilcieniu klātbūtnes kara iznākums varēja izvērsties citāds. “Gadsimtu atpakaļ darbojās seši plata gabarīta sliežu un pieci šaursliežu dzelzceļa bruņuvilcieni. Mūsu mūzeja vilciens nav minēto bruņuvilcieniu kopija, bet gan vis-

Pastariņa sākumskolā Cēsīs notiks izrāde “Brīvprātīgais” – iestudējums par Cēsu pulka Skolnieku rotu, veidots no mūsdienu jauniešu skatpunkta. Drabešu tautas namā – Cēsu kauju atcerei veltīts sarikojums “Trijās brīvības zvaigznēs ierakstīts gadsimts”. Skangaļu muižā Priekuļu novadā tiks atklāts pieminēklis *Kalevi*, kas kalts no Igaunijas laukakmens, godinot kritušos kaŗavīrus un Skangaļu kaujas 100. gadadienu. Cēsu centrālajā bibliotēkā – novadpētniecības materiālu izstāde “No zobena saule lēca...” Pazīstamā dejas izrāde “No zobena saule lēca”, kas lielus panākumus un skatītāju simpatijas gūst jau kopš pirmizrādes 2010. gadā, tagad atgriezīsies pie skatītājiem ar pārsteidzošu koncepciju – izrādi brīvā dabā, jūras krastā. Uzvedums tiks rādīts augstā jūras krastā, Vecāku plūdmalē. Jūras piekraste tiks pielagota izrādes vajadzībām, tai skaitā izbūvētas skatītāju tribīnes.

Nozīmīgas svētku svinības tiks organizētas jūlijā Rīgā, kad tiek plānots koncerts par godu Latvijas armijas dibināšanai, atzīmējot Pavēles Nr. 1 par Latvijas armijas izveidi izdošanu. Šie būs īpaši svētki ne tikai kaŗavīriem un zemessargiem, bet arī visiem Latvijas iedzīvotājiem. 11. janvārī Latvijas Kaŗa mūzejā tika atklāta Latvijas Neatkarības kara simtgadei veltīta ekspozīcija, bet 10. jūlijā notiks starptautiska vēsturinieku konference.

Lai vēl dziļāk izjustu laikmeta gaisotni, Cēsīs varēs doties uz Pirtsupes gravu, kur notiks Cēsu kauju rekonstrukcija.

Tajā piedalīsies aptuveni 200 dalībnieku no Latvijas un Igaunijas, kadeti un cīņu meistari. Pēc tam notiks Uzvaras gājiens no Pirtsupes gravas pa Lenču ielu līdz Vienības laukumam.

Varonības apdvestā 1919. gada atceres sarikojumi noslēgsies 2020. gada 11. augustā – dienā, kad pirms simt gadiem tika parakstīts Miera līgums.

Varonības apdvestā 1919. gada atceres sarikojumi noslēgsies 2020. gada 11. augustā – dienā, kad pirms simt gadiem tika parakstīts Miera līgums.

Cēsu kauju rekonstrukcija // Foto: LA.LV

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KAPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju **Nekropole.info**

arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē.

Mēs tveŗam pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi,

ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!
[www.nekropole.info!](http://www.nekropole.info)

[www.nekropole.info!](http://www.nekropole.info)

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro

par cm² ierāmējumā

Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLŪDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLŪDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis +371 67326761

Tālraksts +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts, iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423, Tālraksts: +371 67326784,
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.) Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants. NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem Rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>. Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerciālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto fakti precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:

Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka,

nr.: LV60UNLA0050018705154, vai,

sūtīt naudu vai čeku *Brīvās Latvijas* atbalstam

mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis,**

Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick,

Northants, NN6 7TJ.

SPORTS

SPORTS

SPORTS

MAIRIS BRIEDIS
IEGŪST PASAULES
ČEMPIONA JOSTU

Latvijas boksa zvaigzne Mairis Briedis *Arēnā Rīga* trešajā raundā nokautēja poli Kšištofu Glovacki un savā īpašumā ieguva Pasaules Boksa organizācijas (WBO) čempiona jostu pirmā smagā svāra kategorijā (līdz 90,7 kg), turklāt viņš sasniedza arī Pasaules boksa superserijas finālu.

Pretinieks saņēmis spēcīgu Brieža sitienu...

Briedis superserijas finālā tikšies ar kubieti Junioru Dortikostu, kurš turpat Rīgā desmitajā raundā nokautēja amerikāni Endrū Tabiti. Līdz ar to finālā tiksies divi čempioni, jo Dortikoss savā īpašumā ieguva Starptautiskās Boksa federācijas (IBF) čempiona jostu.

Pirms cīņas notikušajā oficiālajā svēšanās procedūrā noskaidrojās, ka Briedis ir 89,9 kilogramus smags, bet viņa pretinieks svēra 89,6 kilogramus. Pašlaik 34 gadus vecais Briedis 27 cīņās guvis 26 uzvaras, 19 gadījumos virsroku gūstot ar nokautu. Tikmēr 32 gadus vecais Glovackis 33 cīņās izcīnījis 31 panākumu, no kuņiem 19 bijuši ar nokautu.

BASKETBOLA
SLAVENĪBAS VIESOJAS
BĒRNU SLIMNĪCĀ

11. jūnijā Bērnu slimnīcas Saulaino dienu bibliotēkā pie mazajiem pacientiem viesojās NBA spēlētāji – basketbolisti Dairis Bertāns, Dāvis Bertāns, Sems Dekers, Džonatans Aizeks, Rodions Kurucs un Kristaps Porziņģis, informēja Bērnu slimnīcas fonda valdes priekšsēde Liene Dambiņa. Bērniem bija iespēja gan aprunāties, gan nobildēties ar slavenajiem basketbolistiem, savukārt Bērnu slimnīca un Bērnu slimnīcas fonds bija sarūpējuši īpašu paldies viesiem – T-krekus, uz kuņģa attēlots Bērnu slimnīcas pacientes, desmit gadus vecās Jurgitas zīmets basketbolists.

Kristaps Porziņģis ir bērnu labākais draugs

“Tā bija lieliska iespēja mums kaut uz brīdi radīt prieku bērniem, kuņģi iet cauri sarežģītam dzīves posmam un kuņģiem nepieciešams atveseļoties. Centāmie viņiem iedot pozitīvu lādīņu un tas arī mums pašiem sagādā prieku un rada pozitīvas sajūtas. Esmu priecīgs, ka izdevās tik pozitīvs pasākums” pēc viesošanās teica Latvijas basketbola lielākā zvaigzne Porziņģis.

***

Latvijas sieviešu basketbola izlase, turpinot gatavoties Eiropas čempionātam, Čehijas galvaspilsētā Prāgā svinēja uzvaru pārbaudes turnīrā. Latvietes ar rezultātu 85:62 (21:13, 19:17, 25:16, 20:16) pārspēja Bosnijas/Hercegovinas komandu. Valstsvienības galvenā trenera Mārtiņa Zibarta mērķis bija vairāk minūšu laukumā dot tām spēlētājām, kuņģas līdz šim spēlējušas mazāk. Nākamajā spēlē mūsu basketbolistes ar rezultātu 69:63 (21:17, 11:8, 22:19, 15:19) guva virsroku pār turnīra saimnieci Čehiju. Turnīra nobeigumā ar tādu pašu (!) rezultātu (69:63 – 21:15, 16:14, 16:21, 16:13) tika pārspēta Ungārijas valstsvienība. Līdz ar to Latvijas vienība izcīnījusi uzvaras visās trijās šī pārbaudes turnīra spēlēs, kopvērtējumā iegūstot pirmo vietu.

HANDBOLISTI IEKĻŪST
EIROPAS ČEMPIONĀTA
FINĀLĀ

Latvijas handbola izlase Valmierā ar 25:24 pārspēja Slovēnijas komandu, tādējādi pirmo reizi vēsturē garantējot vietu Eiropas čempionāta finālsacensībās. Šī slovēņiem bija pirmā neveiksme Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīrā.

Latvijas izlase uzvaru nodrošināja spēles izskaņā, kad teicami vērtos darbojās Artūrs Kuģis, kurš atvairīja septiņu metru brīvmetienu. Latvijas vīriešu handbola izlase paveikusi lielu darbu, pēc iekļūšanas 2020. gada Eiropas čempionāta finālturnīrā sacīja komandas galvenais tre-

neris Armands Uščins. „Tā ir fantastiska sajūta,” pēc uzvaras pār Slovēniju teica Uščins.

Uščins jau iepriekš bija minējis, ka rūpīgi pētījis Slovēnijas izlasi, un to norādīja arī šoreiz. „Mēs labi izslēdzām viņu malējos spēlētājus, jo no tām pozīcijām viņi iepriekš ir veiksmīgi spēlējuši. Tas bija spēles uzdevums, un mēs to lieliski paveicām. Apzināti veidojām sadarbības caur Daini Krištopānu. Savilkām kopā viņu spēlētājus un ieguvām brīvu zonu metieniem.” Lielu lomu Latvijas izlases sniegumā spēlēja vārtsargs Artūrs Kuģis un Krištopāns, kurš kopumā guva 13 vārtus. Kvalifikācijas turnīrā piedalās 32 valstu izlases, kas tika ielozētas astoņās grupās pa četrām komandām katrā. Šis kvalifikācijas turnīrs ir plašākais, kāds jebkad noticis. Eiropas čempionātam kvalificēsies katras grupas divas labākās komandas, kā arī četras labākās trešo vietu ieguvējas. Pēdējo kvalifikācijas spēli Latvijas izlase aizvadīja Nīderlandē, kur zaudēja ar 21:25 (11:13). Šai spēlei bija tikai formāla nozīme. Eiropas čempionāts notiks nākamā gada janvārī Austrijā, Norvēģijā un Zviedrijā. 24 komandas sadalīs sešās grupās pa četrām, divas

labākās vienības no katras grupas turpinās sacensības otrajā posmā. Turnīra debitanti ir Latvijas, Nīderlandes un Bosnijas/Hercegovinas handbolisti.

RITENBRAUKŠANA

Triju olimpisko spēļu dalībnieks treka riteņbraukšanā Ainars Ķiksis sasniedzis jaunu rekordu vecuma grupā līdz 50 gadiem.

Maskavā sacensībās 200 m distancē gaitā sasniegtais rekords ir 10,081 sekunde.

VOLEJBOLS

Latvijas vīriešu volejbola valstsvienība trešdien izbraukumā tikās ar Slovēnijas izlasi Eiropas Zelta līgas spēlē. Latvijas izlases spēlētāji bija pārāki četros setos ar 25:22, 25:15, 16:25 un 25:21. Tā Latvijas izlasei bija trešā uzvara pēc kārtas.

Latvijas izlases labā 16 punktus guva Atvars Ozoliņš, bet 11 punktus pievienoja Kristaps Platačs. Līdzšinējās četrās spēlēs Latvijas volejbolistiem ir pa divām uzvarām un zaudējumiem, kas komandu ierindo otrajā vietā apakšgrupā aiz lideres Turcijas, kas uzvarējusi visās spēlēs.

PĒTERIS KARLSONS

IN MEMORIAM

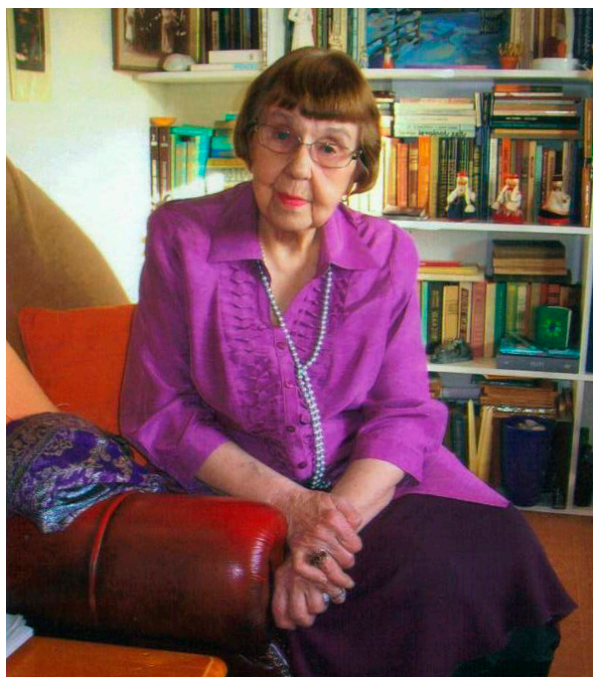
Dzejniece Marta Landmane Aizsaulē

Beidzamajos mēnešos, ko Marta pavadīja *Straumēnu* muižā, šķiroties pēc kārtējā apciemojuma, viņa man vienmēr noprasiņa, ko es darītu, ja man tiktu teikts „tev rīt jāmirst”. Mana atbilde vienmēr bija tā pati – kārtīgi nomazgātos, uzvilktu tīras drēbes, atgultos un gaidītu... Martas atbilde: „Es gan nē! Es sistu, spertu, kostu un spļautu tam vēstnesim sejā. Es gribu vēl dzīvot, man daudz vēl ko darīt!” Bet Marta aizgāja, mierīgi aizmigdama.

Marta bija visumā privāta persona, taču viņai ļoti patika draugu sabiedrība. Ne lielā barā, bet viņas istabā, muižas bijušajos staļļos, bieži sanāca bariņš senu paziņu, kā, Jāņus svinot, dažādu paaudžu draugi no iemīļotās Bradfordas. Marta dziedāja *Straumēnu* kori, un pirms koncerta visām sievietēm, kas vien satilpa viņas nelielā istabā, bija vēlētās pārģērbties tautastērpos un *iestiprināt* balsis. Bet savās ikdienas pastaigās dārzā un mežā viņa nelabprāt pieņēma pretimnācēju sveicienus, jo tie traucēja viņas nākamās dzejas brīvam ritumam.

Būt vienai viņa bija pieradusi, pavadot vasaras Kurzemē, savas tēvamāšas lauku mājās, vēlākajos gados gan nožēlojot, ka nevarēja

būt kopā ar savām draudzenēm Rīgas jūrmalā. Vēl mazai esot, Marta uz lauku ceļa satika vīru, kas viņu sveicināja, un viņa palocīja celīti, kā mācīts. Vīrs

uzlika Martai roku uz galvas un vaicāja, kas viņa vēlētos būt, kad būs pieaugusi? Marta izslējusies stalti un teikusi: „Filmu zvaigzne!” Vīrs bijis baptistu mācītājs, mūsu tagad visiem pazīstamā

komponista Pēterā Vaska tēvs. Jā, zvaigzne viņa kļuva, bet ne filmu, lai gan viņas dzīve nebija viegla un bieži vien bija kā šausmu filma, kuņģa Marta, vēl

jauna būdama, spēlēja neapskaužamu lomu.

Beidzot skolu, par studijām kara laikā nebija ko domāt. Marta izgāja ātros paligmāšas kursus. Prakse viņai bija uz kuņģiem, kas

pārvadāja ievainotos kaņāvirus no Kurzemes uz Vāciju. Mācībās Marta nebija sagatavota zemūdeņu uzbrukumiem, degšanai un situācijai, kad kuģis pāršķēļas uz pusēm – Marta vienkārši palika savā postenī, atlikuša kuģa pusē. Vācijā viņa tika iesaistīta Belzenes koncentrācijas nometnes atbrīvošanā, kur bija jāšķīro dzīvie no mirušiem. Tur viņai pievienojās no Latvijas izbēgusi māte, kas tur saslima un nomira ar tifu. Māti apglabāja masu kapā kopā ar kādiem 20 citiem tīfā upuriem, bet Marta bija vienīgā sērotāja kapa malā. Martas tēvs miris kara laikā ar malāriju, ievazātu Latvijā no Austrumkrievijas. It kā nu jau nebūtu zaudējusi gana, Marta pēc atlaišanas no Belzenes apprecējās bēgļu Saules nometnē, bet drīz vien savu mirušo pirmdzimto pati pārnesa no slimnīcas uz nometni, lai abi ar vīru to apglabātu.

Arī izceļojot uz Angliju 1947. gadā, bezizvēles piedāvātie darbi bija lielākoties pazemojoši, kā gan drīz visiem mūsu abu dzimumu tautiešiem. Viņa visu, šķiet, pārcieta, radot dzejas. Tās viņai bira no spalvas kā no pārpilnības raga, un caur tām viņa spēja izdzīvot ne tikai bēdas, bet arī priekus.

Vislielākais trūkums Martai bija dzimtenes zaudēšana, taču viņas latviešu valoda vienmēr tīra un skanīga, bez piesārņojumiem un samākslotiem vārdiem. Kad pēc četriem dzeju sējumiem (trīs no tiem apbalvotiem) sastādīju viņas 90 gadu jubilejai veltīto piekto, dāvanu no četrām meitām, dzeju pāri palika vēl sestajam.

Martu izvadīja mūsu tautas sēru dienā ar ozollapu virkni greznotā šķirstā, viņas mīļotajai Edvarda Grīga Solveigas dziesmai skanot, meitu sirsnīgi izkārtotā atmiņu virknē, bērnu, mazbērnu un mazmazbērnu pulkā, kuņģi visi viņu mīļi sauca par Mimi. Liņāja silts lietus. Marta bija bagāta un stipra sieva.

*Apzināties, ka pienācis laiks
izbaudīt pēdējo vīna lāsi,
uz galda, blakus pilošai svecei,
graciozi nolikt glāzi,
dziļdomīgi piemiegt aci,
eleganti paklanīties
un – aiziet.*

M. L.

Sarmīte
Janovskis-Ērenpreiss

IM MEMORIAM

Vaira Paegle

1942. gada 6. jūlijs – 2019. gada 14. jūnijs

Pirmdienas rītā Pasaules brīvo latviešu apvienības pārstāvēcību Rīgā un Amerikas latviešu apvienības (ALA) biroju Rokvillē sasniedza skumja ziņa no Hartfordas pilsētas Konektikutas pavalsti par to, ka Tautas sēru dienā – 14. jūnijā no dzīves šķīrusies bijusi ASV Latviešu apvienības valdes locekle, PBLA priekšsēde un Latvijas Republikas triju Saeimas sasaukumu deputāte Vaira Paegle.

Vaira piedzima Rīgā, no kurienes Otrā pasaules kara laikā kopā ar ģimeni un tūkstošiem citu latviešu bēgļu atstāja kara un okupāciju plosīto dzimteni. Bēgļu gaitas aizveda ģimeni uz ASV, Konektikutas pavalsti, kur jauniete izstudēja Tafta Universitātē (*Tufts University*) un vēlāk ieguva maģistra gradu Tuvo Austrumu vēsturē Ņuhempširas Universitātē. Savā maizes darbā V. Paegle strādāja Konektikutas štata pašvaldībā kā programmu un attīstības direktore un savas karjeras noslēgumā vadīja nelikumīgi iegūtu līdzekļu atgūšanas nodaļu. Viņa bija aktīva arī ASV vietējā politikā, tādējādi gūstot politiskā darba pieredzi.

Pirmo reizi uz Latviju pēc daudz gadu prombūtnes Vaira Paegle devās 1987. gadā. Pēc atgriešanās ASV viņa pateicās mātei, ka savulaik izglābta no komūnisma šausmām, bet vienlaikus dzimtenes apmeklējums viņu pamudināja aktīvi iesaistīties latviešu sabiedrības darbā, lai aktīvi cīnītos par Latvijas neatkarības atgūšanu.

Astoņdesmito gadu beigās Vaira Paegle sāka darboties ALAs valdē, kļūstot par apvienības Zelta mūža biedri, un 1991. gadā apvienības delegācijas sastāvā viņa svinēja atjau-

notās Latvijas Valsts svētkus Rīgā.

No 1994. līdz 1998. gadam Paegles kundze pildīja Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) priekšsēdes pienākumus. Tas bija kritisks laiks Latvijas ekonomiskās labklājības un sociālā taisnīguma atjaunošanas posmā. Vaira Paegle bija pirmā sieviete, kas ievēlta PBLA priekšsēdes amatā un ar lielu enerģiju iekāpa savu priekšteču Gunāra Meierovica un Kārļa Ķuzūļa kurpēs, vēlāko gadu intervijās atzīstot, ka, pildot priekšsēdes pienākumus, dažkārt bijusi ļoti kritiska par politiskiem procesiem Latvijā: “Es neesmu kļūstājā,” viņa atzina radio intervijā 2016. gadā. “Es uzaugu laikmetā, kad amerikāņu sabiedrībā notika cīņa par vienlīdzību un mani ietekmēja prezidenta Džona Kenedija vārdi par kalpošanu valstij: “Nedomā, ko valsts var dot tev, domā, ko Tu vari dot valstij.””

Vairai Paeglei par visu bija savs viedoklis, ko viņa nekautrējās atklāti pateikt. Cilvēki iedvesmojās no Vairas Paegles, viņas patriotisms un enerģija aizrāva pārējos, viņa gribēja visu un tūlīt – tā viņas darbību atceras līdzgaitnieki. V. Paeglei rūpēja Latvijas valsts politika un ekonomiskā attīstība. Viņa vēlējās iesaistīties visur, kur bija iespēja pielikt savu un PBLA organizācijas un tās labās slavas plecu. Viņa bija zinātkāra un centās izprast un saprast līdzcilvēkus, kā pirmā PBLA valdes locekle dodoties uz Sibīriju, lai izzinātu turienes latviešu dzīvi. Viņa arī panāca to, ka Krievijas latviešu kongress tika uzņemts PBLA dalīborganizāciju vidū. V. Paegle arī atbalstīja PBLA līdzekļu aizdevumu programmu

pašvaldībām, kuŗas rezultātā daudzām Latvijas skolām un sabiedriskām ēkām tika uzlikti jumti un veikti tik ļoti nepieciešamie remontdarbi. Viņa iedziļinājās tajā, ko darīja, un veidoja secinājumus, kuŗus pielietoja PBLA vadošajā darbā.

“... Latvija nav tikai disnejiska valsts ar dziedošiem un dejojošiem tautudēliem un tautumeitām vai valsts augstākajām

amatpersonām, ar kuŗām paberzēt elkoņus, bet gan vesels tautas kopums, kuŗš neizjūt tos labumus, ko brīvība ir atnesusi,” Vaira Paegle teica konferencē 2016. gada rudenī, kas bija veltīta PBLA ieguldījumam Latvijas neatkarības atjaunošanā. Tāpēc viņas vadībā PBLA atbalstīja tādas atšķirīgus pasākumus, kā Ģimenes atbalsta koordinācijas centru, kas apvienoja cilvēkus visattālākajos Latvijas nostūros, gan sniedza atbalstu Latvijas Okupācijas mūzeja izveidošanai, gan dažādiem pasākumiem pilsoniskās sabiedrības nostiprināšanai. Tajā pašā laikā PBLA priekšsēde bezbailīgi kritizēja korupcijas skan-

dālus, biežās valdības maiņas, lēno reformu gaitu un oligarchu ietekmi uz Latvijas politisko dzīvi.

“Latvijā lielākā problēma ir tā, ka tās pilsonis nejūtas, ka viņš var ietekmēt varu,” viņa atzina radio intervijā pirms dažiem gadiem.

Gadiem ritot un pieaugot politiskajai pieredzei, veidojās zināma vilšanās un rūgtums

par nespēju sasniegt savus un PBLA mērķus un ideālus Latvijas attīstībā. “... mēs strādājām, lai celtu PBLA politisko kapitālu, tomēr jāatzīstas, ka mūsu politiskā ietekme Latvijā dramatiski nepieauga un nav pieaugusi arī šodien ... Neesam arī spējuši ietekmēt to labo valsts pārvaldību, kas ir tikpat nenotverama, cik papardes zieds Jāņu naktī. Politiskā realitāte ir tāda, ka mums, trimdas latviešiem, kas ienāca Latvijas politikā, vienkārši pietrūka kritiskās masas, uzticamu sabiedroto un prasmes izmantot Latvijas politisko spēļu noteikumus ... Latvijā mēs vienkārši nebijām un neesam savējie...” V. Paegle teica 2016. gada konferencē, atceroties savu politisko darbību. Tajā laikā viņa nezināja, ka pēc trim gadiem par Latvijas Valsts prezidentu tiks ievēlēts latvietis ar visaugstāko Eiropas pieredzi, bijušais PBLA politiskais padomnieks Egils Levits, bet par ministru prezidentu ASV dzimis latviešu pēctecis – Krišjānis Kariņš.

Arī Vaira Paegle savulaik (1999) bija Valsts prezidenta amata kandidāte no Tautas partijas, bet netika ievēlēta. Pēc tam, kad Vaira Paegle neiekļuva 10. Saeimā, viņa izvēlējās atgriezties uz dzīvi ASV. Kādā intervijā *Latvijas Avīzei* pēc atgriešanās no Latvijas viņa stāstīja, ka, arī dzīvojot ASV, viņa var turpināt palīdzēt Latvijai. “Par ārzemju latviešu galveno lomu uzskatu to, ka varam būt kā ugunsūris Latvijas drošības interesēs. Ja esam labi, pilsoniski aktīvi mītnes zemes iedzīvotāji, varam apzināt savus ievēlētos pārstāvjus un censties tos ietekmēt,” viņa skaidroja žurnālistei. Pēc atgriešanās Paegles kundze darbojās vietējās amerikāņu politiskajās organizācijās un rakstīja laikrakstiem. Viņa sekoja līdzi arī PBLA un ALAs darbam, paužot savu viedokli organizācijām svarīgos jautājumos.

V. Paegle ir saņēmusi Daugavas Vanagu apvienības Zelta nozīmi, profesora Sņiķera piemiņas medaļu par nopelniem Valsts labā, Ministru prezidenta Atzinības rakstu, Aizsardzības ministrijas medaļu, kā arī Atzinības rakstus no ASV Kongresa delegācijas NATO asamblejā, Konektikutas štata gubernatora un galvenā prokurora, ASV Zemkopības departamenta. Aizvadītajā gadā apgādā *Laika grāmata* tika izdots viņas atmiņas “*The Thorns of Freedom: An Exile's Return to Latvia*” (Brīvības dzelkšņi. Trimdinieces atgriešanās Latvijā).

Vaira Paegle līdz pēdējai stundai bija Latvijas patriote, un mēs viņu atcerēsimies kā nenogurstošu PBLA priekšsēdi, ASV latviešu sabiedrisko darbinieci, kas godam uzturēja neatkarīgās Latvijas ideālus un vērtības pasaulē.

Lai viņai viegļas smiltis!
Pasaules brīvo latviešu apvienības un Amerikas Latviešu apvienības vārdā

Kristīne Saulīte,
PBLA priekšsēde
Pēteris Blumbergs,
ALAs priekšsēdis,
PBLA vicepriekšsēdis

Vairai aizejot...

Nežēlīga vēsts pienāca no Amerikas – 14. jūnijā 76 gadu vecumā Konektikutā Mūžībā aizgājusi kādreizējā Saeimas deputāte, Valsts prezidenta amata kandidāte un man tuva draudzene Vaira Paegle. Neticami! Vēl tikai pirms pāris nedēļām mēs sazinājāmies *Facebook*. Ne tik sen nāca klajā viņas memuārs *The Thorns of Freedom*, un man bija tas gods laikrakstam *Laiks* uzrakstīt recenziju. Ja kāds neizlasīja, pačukstēšu priekšā: lieliska grāmata. Turpinu cerēt, ka tā iznāks arī latviešu valodā.

Vaira Paegle, dzimusi Zerviņa, nāca šajā pasaulē 1942. gada 6. jūlijā Vācijas okupētajā Rīgā. Būdamā maza meitene, viņa kopā ar ģimeni emigrēja uz Vāciju un tad uz Amerikas Savienotajām Valstīm. Tur Vaira ieguva bakalaura un tad maģistra gradu – interesantā kārtā, – Tuvo Austrumu vēsturē. Pa tam laikam apprecējās

ar Viesturu Paegli, viņiem piedzima meita Laila. Ilgus gadus Vaira Paegle bija aktīva dalībniece Amerikas latviešu sabiedrībā, tostarp tajā skaitā Amerikas latviešu apvienībā, kā arī un Pasaules brīvo latviešu apvienībā, par kuŗas priekšsēdi kundze kļuva 1993. gadā. Terminam amatā beidzoties, viņa sāka lūkoties Latvijas virzienā, un skatieni sastāpās ar Andri Šķēli un viņa tobrīd jaunveidoto Tautas partiju. Vaira pārcēlās uz Latviju (Viesturs ne) un kļuva par Saeimas deputāti. 1999. gadā Tautas partija Vairu Paegli izvirzīja Latvijas Valsts prezidenta amatam. Par prezidentu viņas vietā kļuva cita ārvalstu Vaira – Vaira Viķe-Freiberga. Paegles kundze palika Saeimā, kur Tautas partijas aprindās viņa bija pazīstama kā opozicionāre. Rakstot šo nekroloģu, uzdūros tekstam tīmeklī – „Vaira Paegle pacēlusi roku pret tēvu” – un

padomāju, ko nu? Izrādās, tas bija par dienu, kad viņa viena no trim Tautas partijas pārstāvēm pacēla roku, kad Andris Šķēle pavaicāja, vai viņam būtu jāaiziet no partijas vadības. 2009. gada oktobrī Vaira Paegle izstājās no Tautas partijas un Saeimā darbojās kā neatkarīga deputāte. 10. Saeimas vēlēšanās 2010. gadā viņa kandidēja *Vienotības* sarakstā, bet netika ievēlēta. Vaira Paegle paziņoja par aiziešanu no politikas. Viņa atgriezās Amerikā un atjaunoja pilsonību, no kuŗas bija atteikusies, lai kandidētu Latvijas Valsts prezidenta vēlēšanās. Savu memuāru Vaira noslēdz ar vārdiem: „Biju atgriezies mājās.”

Nu Vaira Paegle ir citās mājās. Dievs lai sarga un mielo viņas dvēseli, un visdziļākā līdzjutība viņas ģimenei un ļoti daudzajiem draugiem visā pasaulē! Sevi skaitu to starpā. Un skumstu.

KĀRLIS STREIPS

***

“Brīvības dzelkšņi” – “*The Thorns of Freedom*” – tādu Vaira bija devusi nosaukumu savai grāmatai, ko uzticēja izdot mūsu – *Laika* redakcijai. Nu kā sāpīgs un ļoti negaidīts dzelksnis iedūra mūsu sirdīs, uzzinot liktenīgo vēsti. Bet iecerēts taču ir izdot viņas grāmatu latviešu valodā, kam tieši šobrīd ir īstais laiks – lai stāstītu, pārliecinātu, vēstītu, cik trausla ir brīvība, cik ļoti stipriem un vienotiem mums jābūt.

Laika slejās vairs nebūs Vairas Paegles aso un atklāto rakstu, vien atmiņas. Par agru, Vaira, daudz par agru Tu devies prom, vēl palicis tik daudz darāmā... Lai Tev viegļas smiltis un mūžīgais miers – pēc trauksmainās un piepildītās dzīves. Mums paliek Tavš nedziestošais optimisms, cīnītājas gars un mīlestība.

Visdziļākā līdzjutība dzīvesbiedram Viesturam, meitai Lailai ar ģimeni, visiem, visiem, kam Vairas pietrūks!

Laika izdevēji un redakcija